

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:		v upravnishtvu prejemam:	
celo leto	K 24—	celo leto	K 22—
pol leta	12—	pol leta	11—
četrt leta	6—	četrt leta	5:30
na mesec	2—	na mesec	1:90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredne nedelje in praznike.

Inserati veljajo: petersopna petlet vrsta za enkrat po 16 vir., za dvakrat po 14 vir., za trikrat ali večkrat po 12 vir. Paralelna vrsta 20 vir. Poslano vrsta 30 vir. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravnishtvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:		za Nemčijo:	
celo leto	K 25—	celo leto	K 30—
pol leta	13—	za Ameriko in vse druge dežele:	
četrt leta	6:50	celo leto	K 35—
na mesec	2:30		

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakma.
Upravnishtvu (spodaj, dvorišče levo), Knaflova ulica št. 5, telefon št. 85.

Stebri države.

Henrik Ibsen je z veliko pesniško silo združeno z neusmiljenim resnicoljubjem pokazal svetu gnolbo, sebičnost in licemerstvo tistih ljudi, ki veljajo za stebre človeške družbe; kar se je zdaj zgodilo v Galiciji, nam je pokazalo katoliške škofo kot stebre države; vredni so, da bi jih ovekovečili dramatik Ibsenovih kvalitet.

Velika je kriza, ki vlada že mnogo let v Galiciji. Nasprotje med Poljaki in med Malorusi je priklopelo do take mere, da je postalo nemogoče vsako delovanje ne samo gališkega deželnega zbora, nego tudi državne zbora. Vrh tega zahtevajo mednarodni oziri najnujnejše, da se doseže sporazumljenje med Poljaki in med Malorusi, saj meji Galicija ob Rusijo.

Podlaga vsakemu sporazumljenju med slovanskima narodom, ki prebivata v Galiciji, je volilna reforma za deželni zbor. Malorusi so v svojih pravicah tako prikrajšani, da je izključeno vsako odnehanje v boju, dokler se ne premeni volilni red za deželni zbor.

Sila še kola lomi. Velike težave, s katerimi se ima država boriti, so zahtevale, da je vlada z vsemi močmi poskusila, doseči sporazumljenje med Poljaki in med Malorusi. Težko delo je to bilo; sto in stokrat je bilo vse prizadevanje v največji nevarnosti, da se razbije, a naposled se je vendar posrečilo. Najprej se je doseglo sporazumljenje glede vseučiliškega vprašanja in naposled po mnogih krizah se je dosegel tudi kompromis glede volilne reforme. Večina poljskega kluba se je sporazumela in zedinila z Malorusi in kar je posebne važnosti, je to, da so se sporazumele prav tiste stranke, ki zastopajo maso ljudstva.

Ta veliki dogodek je bil v prvi vrsti zasluga gališkega namestnika. Dr. Bobrzynski je bil kot vnet pristajač galiških klerikalcev imenovan za namestnika in Malorusi so ga sprejeli z največjim nezaupanjem, toda interesi države so ga pripravili do tega, da se je z vneto lotil sporazumljenja med Poljaki in Malorusi

in posrečilo se mu je, kar se je doslej še vselej izjavilo.

A prav v trenutku, ko je namestnik dosegel ta veliki uspeh, so nastopili gališki škofoje in so z enim udarcem uničili vse njegovo delo in ubili med večino poljskega kluba in med Malorusi sklenjeni kompromis. Gališke škofoje so protestirali proti sklenjenemu dogovoru glede volilne reforme in s tem razbili tisto večino, ki se je v poljskem klubu izrekla za ta kompromis. Poljska ljudska stranka je pač ostala zvesta dogovoru, odpadli pa so privilegirani poslanci.

Gališkega deželnega zbora odsek za volilno reformo je odgojen za nedoločeni čas. Kompromis je za sedaj uničen.

Vlada hoče pač še enkrat poskusiti, da reši ta kompromis. To bi se moglo samo doseči, če bi takomenovana podoljska stranka ostala zvesta sklenjenemu dogovoru in se ločila od škofov. Vprašanje je torej: Kdo ima večji vpliv, ali dunajska vlada ali gališki škofoje. A zdi se, da bo vsak poskus brezuspešen. Namestnik dr. Bobrzynski je že prišel na Dunaj in je vladi ponudil svoj odstop — in dalnja posledica nastopa škofov bo razpust deželnega zbora gališkega, bo pa tudi kriza v državnem zboru, ker ne bo mogoče rešiti finančnega načrta. Cela država bo v največji meri občutila kolosalne posledice te gališke katastrofe.

In vse to je delo galiških škofov. Ti stebri države so se pokazali kot največji škodljivci države. Poliske in maloruske ljudske stranke so šle v popustljivosti prav do zadnje meje in naredile konservativnim poljskim strankam največje koncesije. Vodili so jih pri tem oziru na težki mednarodni položaj monarhije in oziru na krono — a vse to pri škofih in njihovih pristajih ni prišlo v poštev. Škofoje se niso zmenili ne za mednarodno situacijo, niso imeli ozira na krono, vodil jih je samo njih destruktivni egoizem in hladnega srca so ubili ljudski dogovor, vsled česar je postal najbrž neizogiben strahovit bratomoren boj in najbrž neizogibna velika kriza v Galiciji, katera kriza bo segla tudi v državni zbor. Škofoje — stebri države — da, pa le dotlej, dokler morejo državo

izrabljati za svoje neljudske, sebične namene, je dokler jim država tlačani.

Umazano perilo v nemškem državnem zboru.

V proračunski debati v nemškem državnem zboru je prišlo na dan mnogo stvari, ki so zelo neprijetne nemškim oficialnim krogom. V petek in soboto je razkazoval socialnodemokratski poslanec dr. Liebknecht javnosti umazano perilo raznih patriotičnih tvorničarjev, kar je vzbujalo največjo senzacijo. Izjavil je, da je tvrdka »Deutsche Waffen- und Munitionsfabrik A. G.« lansirala agresivne članke proti Nemčiji v iranoske liste, posebno v »Figaro«, da s tem izsilila nova naročila od strani nemške vojne uprave. Nadalje je povedal, da je imela tvrdka Krupp še pred kratkim v Berlinu nekega agenta z imenom Brandt, ki je bil prej topničarski ognjičar in ki je imel nalogo, da je podkupoval vojaške in mornariške uradnike, da so mu izdajali razne skrivnosti, ki so interesirale tvrdko, predvsem podatke o konstrukcijskih uspehih poskusov in pa o cenah, ki so jih zahtevale druge tvrdke, oziroma ki so jim bile že dovoljene. Brandt je imel na razpolaganje ogromna sredstva, da je podkupoval pruske uradnike ter jih zavajal k prodaji vojaških tajnosti. To se je godilo več let. Dr. Liebknecht je o tem že prej poročal vojnemu ministru, ki je uvedel preiskavo, ki je dognala vse to, kar je dr. Liebknecht trdil. Vojni minister pl. Heeringer je nato izjavil, da je dozdej le dognano, da je neki poduradnik tvrdke Krupp poskušal razne podčastnike, da so mu razkrivali stvari, ki bi jih ne smeli. Pri tem pa nikakor ni šlo za izdajanje vojaških tajnosti. V kolikor pa je ravneteljstvo tvrdke Krupp pri tem prizadeto, pa še ni znano. V soboto je vsa zadeva prišla še enkrat v razgovor. Dr. Liebknecht je zavračal vojnega ministra ter izjavil, da se tajna poročila, ki jih je dobivala tvrdka Krupp, niso nanašala edino na konkurenco, temveč tudi na konstrukcije. Tvrdka ima večje število

takih tajnih poročil v svojih tajnih predelih v Essenu. Mahinacije nemških tvornic za orožje in municijo so bile že dve leti znane, vendar pa se ni ničesar ukrenilo. Preiskava v zadevi tvrdke Krupp se je raztegnila celo na ono osebo, ki je bila na sumu, da je zadevo razkrila dr. Liebknechtu. Dr. Liebknecht je označil vojne predloge v Franciji in Nemčiji, ki tvorijo največjo nevarnost za evropski mir, kot produkt onih patriotov, ki delajo s svojim patriotizmom dobre kupčije. Končno je dr. Liebknecht pozval državno zbornico, naj prime železno metlo v roke ter izmedeto umazarijo.

Tako izgleda torej ona velepatriotična tvrdka Krupp, ki je pred kratkim slavila z največjim pompom svojo stoletnico, katere se je udeležila vsa oficialna Nemčija. Eden izmed prvih gratulantov je bil nemški cesar, ki je slavil tvrdko kot prvo dobrotnico nemškega naroda. Iz tega celega škandala pa je tudi razvidno, kje tiče pravzaprav oni provokaterji, ki že mesece in mesece vznemirjajo evropski mir in ki ščuvajo na vojno, in ti so — med seboj zvezane tvornice za orožje in municijo in pa od teh tvornic plačani in podkupljeni individui.

Vojna na Balkanu.

Iz Skadra.

Iz Podgorice prinaša »Albanska korespondenca« sledeče poročilo o Skadru: Sin kavasa ruskega konzulata v Skadru je preplaval s tremi drugimi krščanskimi mladeniči Skadrsko jezero ter dospel tako v Črno goro. Ta mladenič pripoveduje sedaj o usodi Skadra in njegovega prebivalstva sledeče: Esad paša je zapovedal svojim četam, da ne smejo pustiti nikogar iz mesta. Kdor bi poskušal piti iz mesta, naj ga zadrže in če se ne da zadržati, naj ga ustrelje. Zato so morali biti tudi mladeniči, ki so preplavali Skadrsko jezero, zelo previdni. Kljub temu so jih zapazile straže s Taraboša ter so začele na nje streljati, mladeniči pa so bili že predaleč. Plavalji so 4 ure, predno so se mogli zopet približati obrežju. Položaj skadrskega prebivalstva je

strašen, zlasti pa trpi krščansko prebivalstvo, ker so vsi mestni deli, v katerih žive kristjani, skoro popolnoma uničeni. Mnogo prebivalcev je tudi že umrlo gladu, drugi se hranijo s travo. Najboljše živilo je še kruh iz konoplje. Škofo je zdrav, angleški konzul je teško ranjen, med obstrreljevanjem mesta je zadela granata konzul in podkonzul je bil ranjen od drobec okna, pri katerem je ravno stal, na glavi. Celo mesto je močno poškodovano, edino oni del, ki leži najbližje Brdici, je še precej dobro ohranjen. Bazar je popolnoma razdejan, stolp katedrale se je porušil. Mnogo žen in otrok je bilo ubitih od granat, dogajali so se strahoviti prizori. Tako so na en dan pokopali neko ženo in 5 njenih otrok. Glavni poveljnik nad vsemi v Skadru se nahajajočimi četami je Esad paša. Mohamedanski prebivalci mesta so postavili meščansko gardo, kateri zapoveduje skadrski veletržec Aluš Loja. Kljub strašni situaciji mesta ne misli nikdo na predajo. Zlasti mohamedanci so trdno odločeni, braniti mesto do zadnjega moža.

Odgovor Balkanske zveze.

Kakor zatrjujejo v Belgradu in Sofiji, so se zavezniki že sporazumeli glede odgovora Balkanske zveze na noto veselil. Tudi Srbija je v principu zadovoljna s posredovanjem. Kljub temu pa Balkanska zveza veselila se ni odgovorila in to zlasti zato ne, ker zavezniki, zlasti pa Srbija in Črna gora, niso zadovoljni s severno in severovzhodno mejo Albanije. Tudi Grška želi nekatere izpremembe note glede Egejskih otokov in vse balkanske države soglašajo v tem, da se morajo določitve vojne odškodnine bolj natančno precizirati.

»Politika« poroča iz Belgrada, da bodo izročili zavezniki zaradi severne in severovzhodne albanske meje veselila noto, v kateri se pritožujejo ter bodo zahtevali korekturo te meje. Tudi ne bo tako dolgo, da se korektura ne izvrši, Srbija odpoklicala svojih čet iz onih pokrajin Albanije, ki jih je zasedla.

»Lokalanzeiger« zopet poroča, da obstojajo glavne teškoče samo še v določitvi vojne odškodnine. Ta list prinaša iz Sofije sledečo brzojavko:

»Kakor deseti brat tavam po svetu. Primerne službe iščem,« mu je odvrnil Matija.

»Dobro! Pri nas se ti obeta mastna služba. Kar z menoj!«
... In šla sta in zdaj sedita v mehki travi na gori, pod katero se njuna nudi krasen razgled na sveto vas Mlečnik.

»Vidiš, to je tista sveta vas,« je razlagal Purgartnik prijatelju, »tu bivajo pobožni in korajžni ljudje, tu je kraj, kjer te čaka sreča. Samo spreobrniti se boš moral... Klerikalec moraš postati.«

Matevž ga je ostro pogledal in se nasmehnil.

»Klerikalec!« se je začudil Matija.
»Kajpak, če hočeš kaj veljati in živeti kot človek. Moj bog, da se že ne naveličaš tega življenja! Pomisli, kako dobro se ti bo potem godilo.«
»Dušni nemir bi vseeno kalil ugodno življenje,« je dejal Matija in se ozrl na nebo.

»Poznam te dobro,« je rekel nato Matevž. »Če bi bil ti že kot študent mojega mišljenja, bi bil zdaj že velik gospod. Hinavec bi moral biti in prilizovalec. Ali ti si bil vedno odkritosrčen in resnicoljuben. Poglej, tudi jaz sem moral takrat verovati v laž, težko je šlo, ali hlinil sem se. Toda zdaj sem navajen. Verujem v laž, ki se mi zdi gola resnica. Glej, tako se boš tudi ti privadil, zažobil boš mir v srcu in z njim srečo v življenju.«
(Dalje prih.)

LISTEK.

Rako je prišel Matija Čebavs do mastne službe.

Spisal Ivan Stojan.

I.

Mlečnik! Saj vam je znano to fne? Morda še kdo ne ve, kaj naj pomeni? Med nami se seveda še vedno dobi kak nevednež, ki še ne pozna kraja tega imena. Da bo pa vsem znano, kdo in kaj, zakaj in čemu je Mlečnik, povem na kratko, da je Velika vas, ki leži menda še na Slovenskem.

Lepo lego ima Mlečnik. Leži v krasni zeleni dolini, ki jo obdajajo krog in krog košate gore in hribi, na katerih štrlijo proti nebu bele cerkvice. V Mlečniku je velika farna cerkev sv. Lovrenca. Vprašal se bo kdo, odkod je dobila ta vas ime Mlečnik? Morebiti od doline, ki ima obliko goline, to je posoda za mleko? Morebiti so tukaj ljudje boječi, da se jim lahko reče, da so mlečnozobi? Mogoče je tukaj mnogo kravje živine, ki donaša mleko?

Ime »Mlečnik« ni prišlo od doline, ki ima obliko goline, tudi niso tukaj ljudje boječi, marveč korajžni in bojeviti, in tudi kravje živine ni mnogo. Odkod in na kak način je dobila

ta vas ime »Mlečnik«, še sam ne vem in tudi stari očanci ne, ki sem jih po tem spraševal. Zato pustimo to terminologijo pri miru; čisto gotovo pa mi smete verjeti, da je nekje na Slovenskem vas Mlečnik.

Kakor že rečeno, vas Mlečnik je velika vas, ali če hočemo biti natančnejši, dolga, ker stoji ob beli široki cesti, vijoči se iz vasi na goro in na ono stran, ki je ograjena z lepo vrsto kolanjev; trgovine in gostilne ti nudijo najboljše za tvoj želodec in suho grlo. Če si siten in se imaš o čem pritožiti, ti je na razpolago orožništvo in slavno županstvo pri cerkvi. Res, prekrasno in nebeško je življenje v Mlečniku, pravi paradiz!

Ljudje so, kakor sem že tudi omenil, korajžni in bojeviti. Sicer so pobožni in za čast božjo in debelega fajmoštra vneti, toda če so zaslužili, da je v njih sredi kak človek napredne misli, so pozabili na krščansko ljubezen, spravili so se nanj in ga naklestili do krvi. Kajti Mlečničani so bili korajžni in bojeviti, vrhutega pa pobožni in za čast božjo in debelega fajmoštra vneti.

Mlečničane je imel bog rad, ne samo rad, ampak zelo rad, zakaj njih njive so vsako leto dobro obrodile, njih živina je bila debela in plodnosna, njih smreke v gozdu so rastle tako hitro, da so jih slišali rasti, njih otroci so bili zdravi in čvrsti in njih fajmošter je imel dan za dnem večjo blagajno, kar je pobožne Mlečničane zeln veselilo. In da so se te prijet-

nosti in sladkosti in blaženosti dogajale v Mlečniku, se je zahvaliti le temu — kakor so gaspud fajmošter vedno lagali — ker so Mlečničani vrli klerikalci.

Gospod fajmošter Tone Debeluh je bil plemenit in dober človek za svoje ovce klerikalnega duha. »In če je med vami kak liberalni brezverec in nevernik in antikrist, tega pobijte do krvi...« Tako je vsako pridigo končal fajmošter Debeluh in pobožne njegove ovce so se začele križati, da bi odgnale od sebe ljudskega duha, ki bi jih rad skušal. Ljudje so govorili, da je fajmošter samo suh ovsen kruh in pije mlačno vodo. V resnici pa se je mastil gospod Debeluh vsak dan — tudi ob petkih in druge zapovedane postne dni s pečenimi piškami in najboljšimi vini: to je pričal njegov obširni trebulh.

Kakor fajmošter, tako je bil trebušast tudi oče Spechar, župan mlečniški. Oče Spechar je bil pravzaprav rojen Spehar, toda v starejših letih se je začel podpisovati za Specharja, zakaj to, kar malo nemško diši, je lepše. Gotovo. Človek, ki ima nemško ime, več velja. Prav bi bilo, da bi vsi ljudje ponemčili svoja imena. Več bi veljali. Seveda. Iz tega vzroka je oče Spechar tudi uradovalec nemško, kar je bilo tudi fajmoštru zelo, zelo povšeči...

Da pa ne boste mislili, da nameravam opisati vsakega Mlečničana posebej, bodi za zdaj dovolj, da sta vam znana vsaj fajmošter in oče žu-

pan; zato bom začel s stvarjo samo...

Tisti čas — bil je vroč poletni dan — sta prikoralaka na goro dva mlada moža, ki sta sedla vsa izmuzena v mehko travo, da se odpočije. Pod njima je ležal Mlečnik v vsej svoji blaženosti in svetosti. Eden izmed njiju je bil domačin v Mlečniku, drugi bo danes šele prvič stopil na sveta tla mlečniška. Prvi se kliče na ime Matevž Purgartnik, drugi pa se piše Matija Čebavs.

Matevž Purgartnik, doma iz Mlečnika, in Matija Čebavs, rojen v Mostah na Nemškem, doma pa v Novem mestu v patrovi državi, sta bila že izza šolskih let velika prijatelja. Pohajala sta namreč v en in isti razred slavne latinske šole v škofovih zavodih v St. Vidu. Medtem, ko je Matevž Purgartnik dovršil vseh osem šol z odličnim uspehom, so Matijo Čebavs brcnili že v peti šoli ven, ker so ga sumili za nevarnega svobodomiselnca. Njegova odkritosrčnost je bila vzrok, da je moral zapustiti blagoslovljeni prostor, po katerem je že hodila noga našega svetlega škofa ljubljanskega. Potem so se ločila njiju pota. Matevž je prevzel doma veliko posestvo svojega očeta, Matijo pa je gonila okrog po svetu kruta usoda, dokler se nista srečala danes z Matevžem v Ljubljani, v tem prokletem liberalnem mestu.

»Kaj počneš?« ga je vprašal Matevž, ko sta se sešla pred slovensko univerzo.

Za Bolgarsko, Srbijo in Grško je sedaj tudi Črna gora brezpogojno sprejela predloge velesil.

Enotno pa še ni bilo mogoče redigirati odgovor zlasti zato ne, ker v vprašanju vojne odškodnine še ni dosežen popolen sporazum. Najbrže se bo glasil odgovor Balkanske zveze sledeče:

Dasiravno obstojajo med zahtevami zaveznikov in zadnjimi predlogi velesil, zlasti v vprašanju vojne odškodnine diference, sprejmejo zavezniki vendar predloge velesil kot podlago mirovnih pogajanj s Turčijo, vendar pa si pridržujejo pravico, da so vprašanje vojne odškodnine, obmejitve Albanije, usode Egejskih otokov in natančne določitve mej v Trakiji še obravnavajo.

Kakor poroča isti list, so sporočili v soboto poslanci ministrskemu predsedniku Gešovu sklep velesil glede obmejitve Albanije na severu in severovzhodu. Tam naj sega: Albanija do Ohridskega jezera.

Meje Albanije.

Zastopniki velesil so sporočili predvčerajšnjim bolgarskemu zunanjemu ministrstvu od veleposlanikov določeno severno in severovzhodno mejo Albanije. To je že tretja verzija, tako da danes ni mogoče vedeti, katera verzija je prava. Meja se naj prične ob izlivu Bojane, naj gre ob reki navzgor do vasi Gorice na desnem bregu reke. Tam gre ob grebenu pogorja pred Skadrskim jezerom in Tarabošem, tako da ostane Taraboš albanski. Pri vasi Zogaj gre meja čez jezero do zaliva Lihemi - Hottis, nato ob meji med plemeni Hotijev in Gruda, ki pripadeta Črni gori na eni in plemeni Kastrati in Klementi na drugi strani do pokrajini Gusinje in Plava, in sicer vedno na gorskih grebenih. Nato se obrne meja proti jugovzhodu, tako da ostane Djakovica pri Zvezi, končno doseže mejo Beli Drin zahodno od Prizrena, nato gre meja med pokrajinama Prizren in Ljuma, tako da ostane Ljuma pri Albaniji. Nato gre ob grebenu gore Korat, tako da ostane pokrajina Dibra pri Albaniji, mesto Dibra in pokrajina Reka pa pri Zvezi. Nekoliko severno od Dibre zapusti meja gorski greben in se obrne proti zahodu in gre po razvodju reke Drina in Skumbija proti zahodu in jugu, tako da ostane Struga ob Ohridskem jezeru pri Zvezi. Ob vasi Lip pa doseže meja zopet Ohridsko jezero.

Srbski konkordat.

Iz Belgrada prihaja privatna brzojavka, da je specialna komisija, ki ima predelala za konkordat, že končala svoje delo in zbrala vse materialje ter odstranila vsa nespornostna. Komisija je zbrala vse materialje in odstranila vsa nespornostna med vodilnimi krogi. Srbska vlada stoji s posredovanjem visokostojee cerkvene osebe v privatni zvezi z vatikanskimi krogi in je dobila zagotovilo, da se bo konkordat v najkrajšem času sklenil. Kadar bo prišlo v glavnih točkah do sporazuma, bo odšla posebna srbska deputacija v Rim, da se konkordat definitivno sklene.

Bolgarsko-srbski odnošaji.

Po poročilih iz Londona so glavne točke bolgarsko-srbske zavezniške pogodbe te-le:

1. Vse ozemlje na zapadni strani Kumanova mora brezpogojno pripasti Srbiji.

2. Vse ozemlje, ki leži vzhodno od reke Strume mora pripasti Bolgarski.

Pokrajine, ki se nahajajo na sredi med tema črtama, so proglašene kot preporne, a tudi glede teh se je končno dosegel sporazum.

3. Radi nekaterih prepornih točk so se zedinili na to, da se prepusti odločitev glede njih razsodbi ruskega carja Nikolaja. V vsakem slučaju pa morate mesti Kumanovo in Skoplje pripasti Srbiji.

4. Srbija mora postaviti na bojišče 150.000 mož, Bolgarska pa 200.000. Bolgari bi morali 100.000 mož poslati Srbom na pomoč na Vardar.

5. Skadrski sandžak in Drač bi morala pripasti Srbiji. V slučaju, da bi Srbijo napadla Avstro-Ogrska, bi Bolgarska poslala Srbom na pomoč 200.000 mož.

Glede Odrina ni bilo ničesar sklenjeno, ker se ni računalo z možnostjo, da bi bilo mogoče Turčijo prisiliti, da bi odstopila to mesto.

Tako se glasi pogodba, ki je bila sklenjena 12. septembra lanskega leta. Toda to pogodbo so spremenili dogodki sami.

Srbija je oborožila 310.000 vojakov.

Bolgarska ni poslala razen ere divizije, ki je bila poslana v srednjo Makedonijo, odkoder je bila kmalu

odpoklicana, niti enega polka na pomoč Srbom.

Pač pa je poslala Srbija svoji bolgarski zaveznici na pomoč 50.000 mož v Trakijo.

Na drugi strani pa Srbija ni mogla prisostvovati poslaniški konferenci v Londonu v času, ko se je ravno razpravljalo o onem delu Albanije, ki bi imel pripasti njej.

Srbija je v tem oziru odnehalo volji velesil, kar pa je bilo oportuno tako zanjo samo, kakor tudi za Bolgarijo, ki radi velikih bitk v Trakiji ni mogla poslati Srbom na pomoč 100.000 mož za slučaj, da bi radi Albanije in Drača prišlo do kakih konfliktov.

Treba je konstatirati, da vladajo med bolgarskimi in srbskimi merodajnimi krogi povsem prijateljski odnošaji in da je popolnoma izključeno, da bi radi bodočih meja prišlo do kakega oboroženega konflikta med Bolgarijo in Srbijo. Velike afere iz teh mejnih nespornostnih delajo razni Bolgarom, zlasti pa Srbom sovražni inozemski listi, katerim slepo slede tudi nekateri šovinisti tako Bolgarski, kakor v Srbiji.

Da pa ta gonja ne bo rodila sadov, za to jamčijo modri in trezno misleči srbski in bolgarski državniki z Gešovom in Pašičem na čelu.

Ali je še v veljavi ustava?

V Dalmaciji ni več v veljavi, kakor se zdi, avstrijska ustava in na vsi črti gospoduje Bachov absolutizem.

Kakor je znano, so spljetskega župana Vicka Katalinića obtožili radi ščuvanja proti državnim organom, ker je svoječasno govoril na manifestacijski prireditvi za zmagujoče balkanske narode, ter je za to obravnavo delegirano deželno sodišče v Celovcu.

V Spljetu je bilo več oseb, ki so zaklicale »Živio črnogorski Skader« in »Živela balkanska zveza« policijsko obsojenih v 14dnevni zapor po Bachovem patentu in na to še izročeni sodišču, da jih obsodi po § 305. kaz. zak.

Iz Dubrovnika je bil kazenskim potom premeščen sodni svetnik pl. Grisogono, ker je pri neki prireditvi deklamiral pesem, proslavljajočo zmago balkanskih bratov.

Tu v Dubrovniku je bil suspendiran notar Lučka marki Bona, ker je govoril na manifestacijski skupščini za balkanske narode.

Takisto suspendiran je bil tudi odvetniški kandidat dr. Mičić.

Odpuščen iz službe sta bila ravnatelj Kriletić in profesor Jak. Carić na učiteljski v Dubrovniku, ker sta spenjala odo na balkanske zmagovalce, katero je potem čital sodni svetnik pl. Grisogono.

Nadalje je oblast ukazala Jovanu Peroviću, posestniku in absolviranemu pravniku, ki se je rodil v Dubrovniku in biva tu že nad 40 let in si je tam pridobil že domovinsko pravico, da mora tekom 3 dni zapustiti avstrijsko državno polovico in se preseliti, češ da je nevaren »javnemu miru in redu.«

Nadalje je državna oblast v Dubrovniku posamnim osebam omejila osebo svobodo ter odredila, da smejo samo ob gotovih, točno določenih urah na ulico.

Končno je bil na ukaz pravosodnega ministra suspendiran od službe državni pravdnik dr. Kronja, ker ni hotel obtožiti radi veleizdaje že gori imenovanega notarja markija Bcno.

Z ozirom na te persekucije piše zadrski »Narodni List«, glasilo državnega poslanca Biankinija:

»Globoko smo prepričani, da je to, kar dela naša diplomacija, dosti bolj na škodo naše države kakor naši platonični izrazi bratskih simpatij.

Za interese naše države bi bilo dosti bolje, da si pridobi ljubezen in naklonjenost balkanskih Slovanov, kakor pa da Albanija dobi Skader.

Ali misli naša vlada, da bo s takimi policijskimi odredbami udušila glas naroda in da bo s tem prepričala, da se zunaj ne bo vedelo za nesoglasje avstro-ogrskih Slovanov z oficijalno politiko, ki jo vodijo danajski in peštanski državniki? To so samoprevare, zakaj vsakdo zunaj ve, kako mislijo Slovani avstro-ogrške monarhije.

Ali so dunajski državniki čitali Pinonov članek v »Revue des deux Mondes«? Ali sploh čitajo francoske in angleške liste? Resnica se ne da prikriti z Bachovim patentom iz l. 1854!

Mi zato, zavedajoč se svojih pravic, ki nam jih daje ustava te monarhije, protestujemo proti obnovitvi Metternichovega sistema in zahtevamo, da se uvažuje glas Slovanov v tej monarhiji in se ga ne zatira s policijskimi sredstvi.

Zahtevamo, da se spoštujejo določbe ustavnih zakonov iz l. 1867.«

Štajersko.

Pozor, veleposestniki! Izkušen ekonom, Slovenec, je izgubil nenačrta vsled nemškutarskih intrig službo, v kateri je bil dosedaj neprenehoma 10 let. Kdor bi pomagal zavodno narodnemu možu, ki se razume na vse panoge kmetijstva, do službe, prosimo, naj piše štajerskemu uradništvu »Slovenskega Naroda« v Celju.

Iz Celja. (Delavsko podporno društvo) priredi v soboto, dne 26. aprila v »Sokolskem domu« društven večer, na katerem predava tajnik »Zadružne zveze« gosp. M. Stibler o »konzumnih zadrugah.«

Učiteljsko društvo za celjski okraj zboruje v četrtek, dne 1. maja ob 11. dopoldne v okoliški šoli v Celju. Dnevni red prinese stanovsko glasilo.

Avtomobilna zveza Celje-Vransko-Ljubljana je zagotovljena. Redna vožnja se začne s 1. majnikom. Prvo polovico meseca bo vozil samo en avtomobil, od 15. majnika dalje pa dva. Tretji voz bo v rezervi. Vozovi bodo veliki (avto-omnibusi) in bo imel vsak prostora za 20 oseb. Proga Celje-Vransko-Ljubljana je dolga 75 km. (Celje-Vransko = 25 km, Vransko-Ljubljana = 50 km). Prevozil bo avto to progo približno v treh urah. Ob celi progi vlada za to prepotrebno prometno zvezo veliko zanimanje in navdušenje, posebno Savinska dolina komaj pričakuje otvoritve. Postajališča, vozni red in cene se bodo razglasile pravčasno. Slavno občinstvo opozarjamo že zdaj na to zvezo in želimo, da se je poslužuje v obilni meri. Prihranilo si bo s tem mnogo na času in denarju, obenem pa podpiralo domače, narodno podjetje. Opozarjamo tudi, da je vsak pasazir zavarovan v tistem trenutku, o stopi v avto proge Celje-Vransko-Ljubljana za slučaj smrtne nesreče za 20.000 K, za event. poškodbe pa seveda razmeroma manj.

Izzivalno imenovanje okrajnega sodnika v Sošanju. Kakor beremo v današnjih jutranjih listih, je imenovan za naslednika nemškonoacionalnega okrajnega sodnika Rostocka v Sošanju renegat dr. Viktor Pavliček. Ljudje, ki pazno zasledujejo dnevne novice iz Spodnjega Štajerja, se bodo pri imenu Pavliček spomirali grdega prizora, ki se je izvršil v neki rogaški gostilni. Sedanjí soštanski okrajni sodnik dr. Pavliček je dal tam na skrajno sirov način vreči iz gostilne potovalnega učitelja C. M. D. g. Prekorska samo za to, ker je ta govoril slovenski! Svet se je takrat čudil predrznosti in nesramnosti tega c. kr. sodnika; zaslužene kazni ga je rešila samo mila prošnja tasta Ferschniga, spremljana s primernim darom za slov. narodne namene. Pavliček je hitro na to tudi zginit iz Rogatca in prišel v Brežice. No in v razmeroma zelo kratkem času je meč imenovan za okrajnega sodnika v docela slovenskem okraju! Prišel je na sodišče, pri katerem bi trebalo, kakor smo že s konkretnimi slučajmi sodnika Selyeya dokazali, železne metlje in strogega reda. Ali bo človek, ki je dal iz javnega lokala vreči Slovence zaradi slovenske govornice, tega zmožen? Ali bo imelo slovensko prebivalstvo zaupanje do njega? To so vprašanja, ki se nam kar nehote vsiljujejo in ki že sama na sebi dovolj jasno osvetljujejo žalostne sedanje justične razmere na Spodnjem Štajerskem, katerih je v prvi vrsti kriv justični minister Hochenburger.

Iz Pragarskega nam poročajo: Postajenačelnik Schneider je prestavljen v Gradec. Najlepše pričevalo njegovemu načelništvu je dal pač prometni ravnatelj Južne železnice Neessler sam. Dejal je, kakor pravi fama, Schneiderju, ko se je ta pritoževal, da se ga da iz Pragarskega in je ob enem zahteval, naj se ga vsaj kje drugje imenuje za načelnika večje postaje, sledeče: Sie haben mir Pragerhof versaut, nun werden sie mir keine Station mehr versauen! Na Pragarskem so nastale pod Schneiderjem strašne razmere; cela postaja je bila bolj eskurenda Südmarke in pa najbolj divje nemškonoacionalne agitacije kot važno prometno križišče, na katerem se ima v prvi vrsti gledati na gladko poslovanje in pa na opravičene jezikovne interese domačega prebivalstva. Upamo, da bo pod novim načelnikom vse v redu.

Kozje. Veliki živinski in kramarski sejem se vrši 26. aprila t. l. v Kozjem. Sejmarije se opozarjajo na novo mostno tehtnico, katera bo ta dan brezplačno na razpolago. Vstop v sejmišče za živino je vstopnino prost. Ker je pričakovati ogromno število lepe živine, se kupci vljudno vabijo. — Trško županstvo.

Vprašanje predstojateljstva c. kr. okrožnega sodišča v Mariboru. Pri Sv. Lenartu v Slov. gor. je pri c. kr. sodnijski sistemizirano troje mest sodnikov. Že več kot pol leta pa je najmlajši sodnik odsoten na substitucijah. Kakor nam je popolnoma dobro znano, ne leži vzrok za redno odsotnost ravnatega sodnika v njegovi specialni dobri usposobljenosti za substituta, marveč je vzrok temu to, da so nekateri navedenemu g. posebno nalkonjeni visoki možje, tudi med njegovim zasebnim življenjem — in to proti volji tega gospoda. Vprašamo samo, kaj ima kak zasebni šport — za katerega nimajo več smisla že starejši in naravno mirnejši — opraviti z uradnim poslovanjem kake osebe. S čim se morejo opravičiti visoke substitucijske pristojbine ravno enemu in istemu sodniku? Če se že ne smemo ozirati na zdravje in življenje ostalih sodnikov, ki so isto očitvidno nradali c. kr. sodni upravi, vendar lahko vprašamo, kako pridejo stranke še boljje pa zastopniki do tega, da radi pomanjkanja sodnika občutno trpe? Če že misli kdo — kdo ne vemo — da mora igrati v tem slučaju vlogo angelja varuha — potem naj tega ne stori na naš račun, marveč naj nam pošlje tretjega sodnika — magari na substitucijo. Tako ne gre več naprej. G.

Iz Ivanjkovec pri Ormož. V soboto večer dobili smo hudo severno burjo z dežjem, kateremu in sledil sneg; zapadel je 10—15 cm visoko. Sever pihal je s tako močjo dalje, da je na več straneh drevje podrl ter napravil tako zimo, da nam je v nedeljo in ponedeljek skoraj vse sadno drevje, kakor gorice popolnoma pozeblo. Vsled izvanredno milega vremena v svečanu in sušču bilo je letos oboje najmanj za 4 tedne naprej. Vinogradi so izvanredno lepo gnali, a vsak popek, kateri se je le malo že zganil, je moral sedaj to s smrtjo plačati. Polne trgatve pričakovati je le od taistih trsov, ki so še popolnoma spali zimsko spanje, teh pa je itak zelo malo, na lepih solnčnih legah nič. Udarac, kateri je nas vinogradnike zadel, je velikanski in nima v zadnjih 20 letih svojega primera. Ljudstvo je celo zbegano, pretečeni teden imelo je še na vseh koncih toliko dela, a sedaj ne ve, kaj da naj pravzaprav začne.

Iz Ptuj. Podružnica mariborskega dramskega društva v Ptuj vprizori dne 4. majnika t. l. kot zaključno predstavo v tej sezoni priljubljeno narodno igro »Deseti brat«. S to predstavo zaključili naše mlado društvo svojo sezono in upamo, ker se ta igra ponavlja na našem odru šele po preteku desetih let, da bo sl. občinstvu te igre se v velikem številu udeležilo.

Koroško.

Vzorno poročilo deželnega šolskega sveta. Kako zahrbtno in umazano delajo Nemci na Koroškem s svojimi sosedi Slovenci, kako zahrbtno izrabljajo uradno oblast in zapostavljajo na vse možne načine, dovoljene in nedovoljene načine slovenske šole in učitelje kaže jasno poročilo deželnega šolskega sveta koroškega o stanju ljudskega šolstva za l. 1912. Kdor bere to poročilo in če ne pozna razer na Koroškem, ta bo gotovo uverjen, da so na Koroškem vse šole nemške in da mora biti Koroška enojezična nemška kronovina. Naravnost in perfidno lagati si ti ljudje sicer še ne upajo v uradnem poročilu, pomagajo pa si s tem, da izpuste, kar ne ugaja nemškim težnjam. Tako n. pr. dež. šolski svet ni objavil števila slovensko-nemških, takozvanih utrakvističnih šol, katerih je na slovenskem delu Koroške dobra četrtina, izpustil pa je seveda tudi slovenske. Izpuščena je tudi razdelitev šolobveznih otrok po narodnosti in niso omenjeni učitelji, ki so usposobljeni za pouk v obeh deželnih jezikih. To so samo nekatere točke. Izpuščenega pa je še veliko, kar ne prija. Nemcem in je to poročilo vse prej kot točno. Smešen je ta strah, in ostal bo brezuspešen.

Obsojen kaznjenc. Egidij Čarf, 21 let star, je bil dne 10. januarja obsojen pred celovškimi deželnimi sodiščem na 10 mesecev teške ječe zaradi tatvine in javnega nasilstva. Kazen je moral Čarf takoj nastopiti. Ko so ga hoteli tretji dan prepeljati iz ene celice v drugo, se je Čarf upri paznikom in ni hotel iti v drugo celico, češ, da je v nji kaznjenc, s katerim se smrtno sovražita. V Čarfovi celici je nastal pravi boj, ki se je končal s tem, da so Čarfa oblekli v prisilni jopič, dva paznika pa sta bila ranjena. Čarfa so postavili zopet pred sodišče in je bil obsojen na 18 mesecev ječe zaradi javnega nasilstva in besednega žaljenja paznikov. Čarf je vložil ničnostno pritožbo, katero je soisal sam v ječi in v kateri trdi, da

so pazniki delali proti predpisom in da bi ga ne smeli tepsti, suvati in končnc obleči v prisilni jopič. Kasacijsko sodišče je njegovo pritožbo zavrnilo.

Ponarejen zlatnik za 50 dolarjev. Na kolodvoru v Beljaku je vzbudilo v soboto precej pozornosti 200 ameriških izseljencev, ki se vračajo v domovino. Na brzojavni ukaz policije iz Inomosta, so namreč orožniki in policija pozvali vse izseljence iz voz in jih natančno preiskali. Preiskali so vso prtljago. Na kolodvoru v Inomostu, in sicer v restavraciji, je namreč eden izmed teh izseljencev menjal ponarejen zlatnik za 50 dolarjev (približno 250 K). Preiskava je ostala brezuspešna.

Gozdni požar. Na Kristovem hribu v St. Vidu se je vnel velik gozd, ki je skoro popolnoma pogorel. Skoda je zelo velika, ker je bilo v gozdu lepo drevje. Zažgal je neki hlapec iz nepravidnosti.

Primorsko.

Deželni zbor tržaški. V zadnji seji deželnega zbora je interpeliral poslanec Černivec vlado glede ustanovitve šole za pomorske strojnike, ki je nujno potrebna in že dolgo nameravana. — Poslanec dr. Puecher pa je vprašal vlado, kaj misli odgovoriti na interpelacijo glede vporabljanja mornarjev pri zadnjem štrajku kurjačev. Protestiral je tudi proti nezaslišani konfiskacijski praksi, ki se je uveljavila v Trstu. — Nato je bila brez daljše debate vsprejeta sprememba zakona glede povišanja cen zemljišč in sprememba lovskega zakona. Nato se je razvila dolga in živahna debata glede spremembe § 98. mestnega statuta, ki določa avtonomno upravljanje občinskih prometnih podjetij. Do glasovanja ni prišlo, ker je dež. glavar prekinil sejo in se debata nadaljuje pri prihodnji seji.

Slovenske zahteve glede šolskega nadzorstva v Trstu in okolici. K novemu načrtu zakona o šolskem nadzorstvu zahtevajo Slovenci sledeče: Uvede naj se na šolskem polju nacionalna avtonomija in naj se napravi nacionalni kataster. — Opusti naj se razdelitev okolice v šolske okoliše, kakor tudi ustanovitev krajskih šolskih svetov za nje. Trst z okolico naj tvori eden šolski okraj. Prvo nadzorstveno instanco za ljudske in meščanske, obč. in zasebne šole naj tvori okrajni šolski svet, razdeljen v dve sekciji, slovensko in italijansko. Slovenski odsek naj nadzoruje slovenske šole, občinske in zasebne, v Trstu in v okolici in naj obstaja iz 7 članov. — Tudi deželni šolski svet naj bo razdeljen v slovensko in italijansko sekcijo. V skupnih šolskih zadevah naj bi imeli obe sekciji skupne seje. — Stroške za zgradbo in upravo ljudskih in meščanskih šol naj trpi občina. Uprava šol pa naj bo v rokah okr. šolskega sveta, ki prekrbuje vse potrebščine na stroške občine. — S tem bi bil izključen vsak nacionalni spor iz šolskih nadzornih oblasti, ker bi lahko vsaka narodnost v okviru zakona skrbela za svoje šole. — Laška večina je te predloge v deželnem odboru zavrnila in sprejela načrt nespremenjen in brez koncesij Slovincem. Kako se bo stvar završila v deželnem zboru pa še ni gotovo.

Tržaška zastavljalnica — dobrodelen zavod. Občinski svet je sklenil, da bo vračala mestna zastavljalnica potrebne predmete revnim strankam brez odškodnine, tudi če so že zapadli. Seveda se bo pri tem strogo pazilo, da se ta dobrota ne bo mogla izrabljati. Primanjkljaj zastavljalnice so bo pokrili s prostovoljnimi darovi dobrodelnih ustanov in društev.

Poskušen vlom. Neznani vlomilci so vdrli v soboto v pisarniške prostore Društva za izkoriščanje vodovodov v Dalmaciji in sicer v ulici Stadion v Trstu. Vlomilci so navrtali na več mestih železno blagajno, v kateri je bilo 300 K denarja in ček za 7000 K. Toda do denarja in do čeka niso prišli, ker so bili brzokotne med deiom orepodeni. Ker so bila večna vrata popolnoma nedotaknjena in pravilno zaklenjena, ko je prišel zjutraj vratar, sumi policija, da morajo imeti vlomilci v hiši sokrivca, ki jim je vrata odprl.

Za narodno sovraštvo. Uboj, ki se je izvršil pred kinematografom pri Sv. Jakobu v Trstu razglasa sedaj tržaški »Piccolo« za sad narodnega sovraštva. Ime osumljenega morilca Kriščaka zveni slovensko in to dejstvo je porabil laški list za umazano gonjo prgti Slovincem in neti narodno sovraštvo. V pričo tega dejstva konstatira »Edinost«, da sta zahajala Kriščak in Nardin, klub temu, da so njuni starši narodni in pošteno ljudje, vedno le v italijansko družbo in sta bila laškega mišljenja. »Piccolovi« samišljeniki so jima bili

žitelji in se lahko vesele uspehov v njegovi pouka.

Aretacija zaradi fotografiranja pristanišča. Policija v Pulju je prijela poštnega tajnika Hugo Albertha z Tübingena, ki je stanoval v hotelu Miramar, in zasebnico Marjevsko z Dunaja, ki je stanovala v hotelu Riviera, ker sta klub ostri policijski prepovedi, o kateri sta bila obveščena, fotografirala puljsko pristanišče.

Iz Dalmacije. — Preganjanja vlade. Na predlog naučnega ministrstva je bil odstavljen ravnatelj učiteljskega v Dubrovniku profesor Krietič. Krietič je zložil himno na last balkanskim junakom zmagovalcem. Ta himna se je javno predavala, himna je uglasbena in jo občinstvo zelo rado poje. — Obenem je odstavljen na ukaz justičnega ministrstva državni pravdnik v Dubrovniku dr. Kronja in sicer zaradi tega, ker ni hotel dvigniti obtožbe proti notarju Luki Boni. Boni je namreč povodil neke manifestacije za zmage balkanskih bratov v dubrovniškem gledališču imel slavnosten govor, v katerem so bile podle veleizdajalske besede.

Pobegli notar — poveril 100.000 K. Veliko pozornost vzbujal v Piranu nenaden beg notarja dr. Jurja Lorenzinja. Dr. Lorenzini je pobegnil že pred več dnevi. Bil je v Trstu. V petek pa se je zopet vrnil. Zaklenil se je v svojo pisarno, kjer je bil celo popoldne, zvečer pa je pobegnil. Oškodoval je svoje kliente okroglo za 100.000 K. Okrajno sodišče v Piranu je poslalo za njim tiratke. Vzrok njegovega poloma sta slaba uprava pisarne in hazardna igra.

Stavka na Reki. Ker delavci v pristanišču klub pozivu delodajalcev niso prišli na delo, je sklenila zveza delodajalcev izprtie vseh pristaniških delavcev.

Dnevne vesti.

Ljubljanski obč. svet ima v sredo, dne 22. aprila ob šestih popoldne v mestni dvorani izredno sejo. Na dnevnem redu javne seje so: Nana predstava in poročila o delu županov glede podelitve mestnega meščanstva, o dopisu županov glede podelitve meščanstva; o dopisu mestnega magistrata glede dobave nove opravne za 10 let mestno hišo; o dopisu magistrata glede stroškov za izvršitev obreževanja ob regulirani Ljubljanski načrtih arhitekta Kellerja; o dopisu mestnega magistrata glede prijave primernejših uradnih prostorov na mestni stavbni urad; o dopisu magistrata glede nekaterih nujno potrebnih poprav mestnega kopaljšča v Kozlezi; o dopisu magistrata glede popravne nasipa pri mestnem parku ob poti v Tivoliju; o prošnji dr. Ksaverja in Brigitte Souvanova za obnovitev parcelacije njegine sestri par. št. 141, 67/3, 68 in 69 v občini Kapucinsko predmestje; o dopisu deželnega odbora glede oddaje vode iz mestnega vodovoda v Mestni Moste; o prošnji Karla Pogarja za odpis večje porabe vode; o prošnji dr. Pavla Samasse za odpis večje porabe vode; samostalni predlog obč. svetovca Jožefa Šušterja glede zgradbe mestnega kopaljšča v Ljubljani v bližini šentjakobskega mostu. Na dnevnem redu javne seje so: Nana predstava in poročila o dopisu Mestne hranilnice glede napredovanja uradnikov Mestne hranilnice v smislu novih pragmatičnih določil; o dopisu županov glede reorganizacije in podelitve mestnega stavbnega urada; o dopisu magistrata glede dovolitve nove stavbne doklade; o dopisu kubernija mestnega deklisnega liceja o prošnji dveh licejskih učiteljev za javno potrditev ter izposlovanje profesorjskega naslova in poročilo o poljudanju užitinskega zakupa za nadaljno zakupno dobo treh let.

Iz deželnega odbora. Ker je država izkazala pri zakupu državne užitnine za leto 1911 105.000 K izgubo, je finančno ministrstvo odpustilo od zakupnine za to leto 80.000 K. — **Za užitinski zakup v Ljubljani se država ne zanima in mestu ne bo delala konkurence.** To je oficijalna izjava deželnega glavarja na dotično interrelacijo deželnega odbornika dr. K. Trillerja. — Zakon z dne 4. junija 1912, s katerim se je vpeljala deželna davščina od prirastka na vrednosti nepremičnin, še vedno ni prodrl za dostojno do spoznanja prebivalstva. Obšutne kazni so zbog te malomarnosti na dnevnem redu. Vsi tedaj deželni odbor naprosi tudi notarsko in odvetniško zbornico, naj opozorita svoje člane, da je treba ljudstvo nujno poučiti o dolžnostih, katere mu nalaga ta zakon. — Finančni uspeh te davščine, od katere, kakor znano, dobe polovico občine, utegne biti nad vse pričako-

vanje ugoden. — Pogorelec v Zlatopolju se podari kot prva njuna pomoč za 1200 K krme. — Deželni vladi se priporoča razpust gospodarskega odbora za vas Šmarje in tamošnjega vodovodnega odseka, ki baje sploh nima zakonite podlage. Za gerenta se predlaga deželni nadoficijal Kristan. — Dvema, pri požaru v Tomačevem posestvu članoma gasilnega društva v Stožicah se dovoli naknadno še po 300 K podpore. — Vzame se na znanje, da je država dovolila za preganjanje peronospore v kranjskih vinogradih 50 tisoč kron prispevka; spričo katastrofalni pozebi pa bo deželni odbor priložil vladno še izdatnejše pomoči.

+ Čudne kupčije. Na nemško-nacionalnem shodu v Jabloncu na Češkem je govoril tudi poslanec Zenker. Poudarjal je med drugim: »Izjavljam, — videl sem namreč sam dotične akte —, da je Avstrija v času te krize prodala Bolgarski 50.000 Manlicherjevih pušk in da je ista Avstrija v času, ko so avstrijski rezervisti morali in raztrgani hlačah in v razdrapanih in tenkih letnih oblekah okrog hoditi, prodala ruski vladi več tisoč domobrantskih hlač, da bi se bilo torej lahko zgodilo, da bi morali slabo oblečeni avstrijski rezervisti streljati na ruske vojake, ki so bili oblečeni v neporabljene, dobre avstrijske domobrantske monture. Kupna pogodba nosi podpis sedanjega vojnega ministra Krobatina.« — Manlicherje je prodal bolgarski vojni upravi prejšnji vojni minister general Auffenberg, kakor je to spravljal na dan senzacionalni Zsiffra-Brückl. Zaradi te in drugih afer je Auffenberg moral odstopiti. Javnost je bila seveda prepričana, da se je z osebno spremembo v vojnem ministertvu spremenil tudi tamkaj vladajoči sistem, ki je že v marsikaterem oziru že mejil na korupcijo. Toda kakor kaže izjava poslanca Zenkerja, cveto tudi pod ministrom Krobatinom razne kupčije, ki neso razne provizije. Morda nam že bližnja bodočnost prinese nov proces Zsiffra - Brückl in z njim novo škandalozno afero. Res, srečna Avstrija!

+ Družba sv. Mohorja, njeno gospodarsko poslovanje in kulturno-narodno delovanje. Naš list je objavil v zadnjem času več člankov (n. pr. št. 38, dne 15. febr. 1913.; Družba sv. Mohorja in inteligencija; št. 67, dne 22. marca 1913.; Na naslov družbe sv. Mohorja; št. 73, dne 1. aprila 1913.; Družba sv. Mohorja), v katerih je zavzel svoje stališče napram družbi sv. Mohorja in med drugim kritikoval njeno gospodarsko poslovanje kot potratno in razsipno, da se družba sv. Mohorja (vsled tega) ne upa z natančnimi, detajliranimi računi v javnost, da je družba podpirala nemške kulturne in narodne namene ter da je svoje narodne dolžnosti zanemarjala. Kakor smo se pa prepričali iz prvega vira, so naša tozadevna izvajanja slonela na napačnih podatkih in so bili dotični očitki tako glede družbene gospodarskega kakor tudi glede njenega kulturno-narodnega delovanja neosnovani. Priznavamo, da je družba v slovenske kulturno-narodne namene, zlasti v narodno-ogroženem ozemlju doprinesla velike žrtve. Če o tem svojem delovanju družba sv. Mohorja ni poročala slovenski javnosti, vsled česar so nastala razna, dejstvom ne odgovarjajoča domnevanja, je temu iskati vzroka v specifičnih razmerah na Koroškem, ker ne kaže brez družbene in narodne škode sploh obešati njenega narodnega delovanja na veliki zvon.

+ Tudi § 305. kaz. zak. Odvetnik v Krškem gosp. dr. Dimnik je obtožen zaradi pregreška po tem paragrafu od državnega pravdnikstva v Novem mestu. Inkriminirane so besede, katere je baje izpregovoril v družbi topničarskih prostovoljcev v Krškem in s katerimi je baje napeljal k nezakonitim dejanjem.

+ Dve odlikovanji. Stotnik Milan vitez Bleiweis Trsteniški iz generalnega štaba, dodeljen c. kr. domobranstvu, je bil odlikovan z vojaškim zaslužnim križcem. V priznanju za njegove izredne zaslugi je izrekel cesar nadporočniku Josipu Rusu domobrantskega polka Ljubljana št. 27. svoje najvišje priznanje.

— Proslava 200letnega jubileja pragmatične sankcije na mestnem deklisnem liceju. V soboto ob pol 9. zjutraj se je zbral ves učiteljski zbor mestnega deklisnega liceja in društvene ljudske šole »Mladike« z gojenkami liceja in ljudske šole v praznično ozaljšani telovadnici, da praznuje v smislu ministrske navedbe dvestoletnico pragmatične sankcije. Po pesmi »Domovje moja, Avstrija«, je gđ. Frida Kiečeva v dovršenem in navdušenem govoru razložila pomen pragmatične sankcije za državo in pesebel še za Kranjsko. Kranjski stanoviti so bili prvi, ki so spoznali in cenili vrednost druživne vseh avstrijskih dežel v nerazdeljivo državno celoto. V svoji garanciji (19. juni-

ja 1720) poudarjajo, da je nasledstveni red najboljši jamstvo za blaginjo in varnost vseh avstrijskih dežel. Enotnost države, trdijo Kranjci ob tej priliki, vzdržuje slogo, prepreči inozemske invazije in krepi njeno moč. Enake nazore gojimo tudi mi. Da je bila tudi druga Karlova naredba, o nasledstvenih pravicah ženske vrste velepomembna reforma, se je uveljavilo že v naslednji dobi, z nastopom njegove dedinje Marije Terezije, največje vladarice iz habsburške rodovine. — Nato je sledila lepa deklamacija Aškerčeve pesmi »Pred cesarjem Maksom I., gojenke pa so še zapele pesem »Bit ča Avstrija za vse.« — Napriščnejši pa je bil kratki dramatični prizor, ki ga je zložila za to priliko in vprizorila gđna. Marija Grošljeva. Vsebinska je sledeča. Po novi postavi postane žena samostojna vladarica. Težka je krona, odgovorno je vladanje, vendar Marija Terezija hoče biti dobra mati svojih podložnikov in skrbeti za njih pravico in svobodo (monolog). K avdienci prideta barjan in tlačan. Prvi se zahvali cesarici, da skrbi za osuševanje barja, drugi pa prosi odpomoči proti krutemu graščaku in se zahvali za njeno dobroto. Zadnji pa nastopi mali solarček Janezek z Gorenjskega ter daruje cesarici šopek s slovensko trobojnico, zagotavljajoč jo o svoji in svojih drugov zvestobo. Prizor je napravil zelo ugoden vtisk na navzoče. Male deklacije »Mladike« so zvele vso stvar zelo resno. Mala predstaviteljica Marije Terezije je bila sama vladarica, ki varuje svoje dostojanstvo; barjan in tlačan sta dobro pogodila nerodno kretanje naših kmetov pred tako visoko gospo, a govorica je bila samozavestna, posebno pogumen pa je bil mali Janezek. — S cesarsko pesmijo se je končala ta priprosta in prisrčna slavnost.

— Lepa kariera Slovenca - pevca. Na mestnem gledališču v Moravski Ostravi je bil za letošnje sezono angažiran mladi slovenski baritonist Ivan Levar. Prišel je šele iz operne šole. Takoj pri svojih prvih nastopih je pokazal svoje obsežne zmožnosti, ki so vzbujale vsepovsod veliko pozornost. Pred kratkim je gostoval v Ahnu, kjer sta njegov krasni bariton in njegov nastop tako zelo ugajala, da je bil takoj za dve leti angažiran. Med poslušalci je bil tudi glasbeni ravnatelj Hans Richter, ki je takoj povabil Levarja, naj mu pole za poskušnjo. Po tej poskušnji se je Richter takoj odločil, da predlaga Levarja, da naj se ga angažira za prihodnje slavnostne igre v Bayreuthu. Richter se je začel pogajati s Siegridom Wagnerjem. Posledica teh pogajanj je bila, da se je naročilo Levarju, naj naštudira vlogo Amphortasa v »Parzifalu« in pa Holandca. Pač lepa kariera našega mladega rojaka, ki je star šele 27 let. Mi le želimo, da bi dosegel kar največje uspehe ter proslavil sebe in pa slovensko ime v tujini, med onimi Nemci, ki jim je bil Slovenec dosedaj barbar.

— Uradne ure v deželnih uradih. Od 1. maja naprej vpeljuje se po sklepu deželnega odbora v vseh deželnih uradih zopet dopoldanske in popoldanske uradne ure, in sicer od 8.—12. in od 3.—6.

— Jurjevanje na Gradu se vrši drugo nedeljo, dne 27. aprila od jutra do večera. Kakor je bilo skrajaj zamišljeno in zasnovano, tako se vrši tudi letos praznovanja sv. Jurja na grajskem dvorišču v korist družbe sv. Cirila in Metoda. Šentpeterska podružnica bo imela svoje stojnice ob zidu na desni strani pred kapelico, šentjakobsko-trnovska pa na levi strani. Pri obeh se bodo dobile alkoholne in abstinentne pijače, mrzla jedila, slaščice in dr. Cene bodo zmerne, mestne, dobiček je pri obeh podružnicah namenjen družbi. Naročili smo lepo vreme, ako ne bomo uslišani, pridemo tudi ob slabem. Pobirali bomo prostovoljno vstopnino za družbo. Še tako majhen dar ne bo narodu na kvar. Na Grad vabimo ljudi vseh stanov, vseh poštenih naziranj, mlade in stare, vele- in male turiste. »Gjurgjev danče hajdučki sa stanče!« tako so v nemali na Balkanu glasurji spomnili na handžarsko klanje; mi smo trezni in mirni državljani, nočemo razsajati, a kličemo vam: Naj postane Jurjev danek vsem dobrotnikom sestane! Pridite vsi v goste k stojnicam obeh imenovanih podružnic! Ako bi kdo izletnikov na Grad še kaj dvomil o potrebnosti naše družbe, naj si tisti o priliki ogleda veličastno slovensko šolo pri Sv. Jakobu v Trstu in druge naše šolske stavbe v obmejnih krajih, pa se bo prepričal, kako smo potrebni in kako nam je iz malega zraslo veliko.

— Izredno napredovanje poštarnih uradnikov. Predsedstvo »Postbeamtenvereina« je bilo pri generalnem poštenem in brzotavnem ravnatelju, sekcijemsku šefu Wagner-Jaureggu na Dunaju in je prosilo za izredno napredovanje po enega letnika poštarnih

asistentov in oficijalov brez ozira na časovno pomladansko napredovanje. Ravnatelj je sprejel to intervencijo, ki je bila vložena že tudi pri finančnem ministertvu na znanje in je obljubil, da bo stopil takoj v zvezo s finančnim ministertvom glede izvedbe te zahteve. O uspehih te akcije, ki ima zasigurano odobrenje tudi pri trgovskem ministertvu, bomo poročali.

— Dva aretovanca pobegnila iz policijskih zaporov. Kakor znano, je policijsko ravnateljstvo strašno pomankljivo urejeno, vrhunec pomankljivosti pa so policijski zapori, ki se nahajajo na dvorišču sedanega polic. ravnateljstva. Iz drvarnic in nekdanjega hišnikovega stanovanja zbili so nekaj zaporom podobnega skupaj, kar je tako slabo, da bi tudi jetičnega arestanta ali pa otroka ne držalo. V te zapore — vas Šmarje ali Zelimlje bi zgradila gotovo boljše — so dejali v soboto nekega žepnega tatu, rodom Hrvat, in nekega Ljubljana. Ljubljana imel je odsedeti 24urno kazen, Hrvat pa je moral biti navaden mednarodni žepni tat. Ker pa Hrvat še nikoli ni sedel v tako slabih zaporih in ker je videl, da je treba pri teh »imenitnih« zaporih brniti samo kos trhlenega lesa z nogo proč, pa se prde na svetlo in svobodo, ušel je, z njim pa tudi Ljubljana. Pri ravnateljstvu pa sedaj tarnajo: Takega strokovnjaka, ki je uredil ta zapor, reši nas Gospod!

— Popravljamo. V poročilu o občnem zboru »Dramatičnega društva« v Ljubljani naj se odstavek o izvornih slovenskih dramah glasi takole: Napovedane izvorne slovenske drame se niso vprizorile, ker jih avtorji, ki so jih zanesljivo obljubili, niso vposlali. — Izostala je pripomnja, da je gosp. prof. Koba l. intendantske posle opravil samo do srede decembra, ko je po nesreči opasno zbolel, od tedaj pa je slovensko gledališče vodil dramaturg g. O. Zupančič. Prof. Koba l. se je intendantovanju odpovedal.

— Nogometna tekma Vzajemnost-Ilirija vrši se na praznik, 1. maja na igrišču v Tivoliju. — Ker je to prva prireditve te vrste v tem letu, pričakovati je velike udeležbe. — Stojišče po 30 vin., sedeži pa po 60 v. — **Interesente** se opozarjajo na to, da bode dne 28. aprila t. l. ob 11. uri popoldne pri tukajšnjem c. kr. okrajnem sodišču v izbi št. 16 dražba Josipini Pust iz Ilovice št. 58 lastnega zemljišča vlož. št. 661 kat. obč. Karlovskega predmestja. Cenilna vrednost znaša 7724 K 87 v, najmanjši ponudek pa 5176 K 88 v.

Birma na Viču. Pri včerajšnji birmi na Viču je bilo do 400 birmancev in birmank, od katerih so imeli ljubljanski obrtniki toliko dobička, da ga bodo komaj spravili. Viški župnik je sicer prepovedal, da ne smejo birmanci zaužiti niti kapljice vina, kar pa seveda ni držalo.

Zopet nesreča pri streljanju. V Dragomlju pri Domžalah so fantje med neko poroko streljali s topiči. Med streljanjem se je eden izmed možnarjev predčasno vnel ter Janezu Kokalju, po domače Strmoletovemu, odtrgal desni kazalec in mu razdrobil vso roko. Ponesrečenca so prepeljali v deželno bolnico. Takšne nesreče se v zadnjem času tako množe, da bi bilo najbolje, ako bi se streljanje s topiči sploh prepovedalo.

Mestna občina v Kranju izročila je v soboto javnemu prometu novo mostno tehtnico, katera stoji na istem mestu v kokriškem predmestju, kjer je bila prejšnja. Naročilo je izvršila tvrdka za vsakovrstne tehtnice C. Schember & Söhne, Dunaj, Atzgersdorf. Imenovana tehtnica dviga težo 6099 kg ter stane cela naprava 2400 kron.

Zazidani cekini. Pred nekaj dnevi prišel je v jutro posestnik Janez Galjot, vulgo Knež, iz Cerkelj pri Kranju v svoj hlev. V svoje začudenje našel je v jaslih — 30 cekinov, kateri so padli iz luknje v zidu, katerega je preglodala miš. Cekini imajo letnice 1514 do 1568, torej so stari okoli 300 do 400 let. Nekateri imajo velikost 2kronskih srebrnjakov in drugi 20kronskih zlatnikov.

Elektrarna v Selcih. Posestnik in žagar Gašper Šturm v Selcih uporabil bode vodno moč (katera goni njegovo žago) ter napravil dinamo-stroj, kateri bode vas Selce preskrboval z električno energijo glede razsvetljave in električne moči. Predpisani komisijoneli ogled se je v pričetku tega meseca že vršil ter se mu je naprava elektrarne dovolila.

Avtomobilsko pošno zvezo med Kočevjem in Črnomljem namerava vpeljati gosp. Stalzer v Kočevju. Ker je ta okrajna cesta te proge ponekod preozka in pozimi izpostavljena snežnim zametom, bo treba pred vsem na podlagi komisijonalnega ogleda dognati, kako naj se ti nedostatki odpravijo. — Pravično in umestno bi bilo pač, da se ta cesta inkamerira med državne ceste.

Avtomobilsko pošno zvezo med Trojani in Zagorjem vpeljuje za svoj tovorni promet antimonska družba v Trojani. Baje je pripravljena na lastne stroške rekonstruirati prešibnostove ter prevzeti tudi vzdrževanje ceste. — Ta družba razpolaga tudi z bogatimi premogokopi ter namerava spravljati premog po posebni žični železnici na postajo Savo, odtod pa po Južni železnici v Ljubljano, kjer misli ustanoviti tovarno briketov.

Utonil je pri izviru Vipave v soboto brat deželnega poslanca Perhacca, Ljudovik. Pokojnik je bil že dolgo božjasten. Dobili so mrtvega, dasi je ležal samo z obrazom v vodi.

O vohunski aferi Jambrič, o kateri smo svoječasnoro poročali, javlja sedaj listi še te-le podrobnosti: Pod parketom v sobi, kjer sta stanovala brata Jambrič, so našli več vojnih načrtov. Ker se originali nekaterih teh načrtov nahajajo v arhivu peštanskega kornega poveljstva, se domneva, da so v to afero zapleteni tudi nekateri peštanski častniki. V zimski suknji Jambričevi so našli potni list za Rusijo in več važnih dokumentov. Dosedaj so našli pobotnice za 150.000 K, ki sta jih prejela brata Jambriča. Osem njihovih tovarišev, ki so bili tudi aretirani, so dobili skupaj pol milijona kron. Pred celico, v kateri je zaprt nadporočnik Čedomil Jambrič, straži noč in dan vojak z nasajenim bajonetom na puški.

Nagrada železniškemu sprevodniku. Železniški sprevodnik Josip Nemeth, ki je povodom velike železniške nesreče pri Ogulinu rešil izpod spalnega voza 7letnega sina zakonskih Eltötö, je dobil od staršev kot nagrado za požrtvovalno rešitev sedem tisoč kron.

«Quo vadis?» v filmu. Neskončna množica oseb, ki jih srečavamo v Sienkiewiczem romanu, se nam sedaj v prirodni pristnosti predstavlja na platnu kinematografa. Vzorelo kinematografije je to. Leto dni so trajale priprave, Cirkus maximus v Rimu se je v ta namen zgradil na novo, najeli so na tisoče statistov, navadili divje živali, da se je sestavil velikanski aparat, čigar uspeh je predstavljanje silnih prizorov, kakor nam jih slika Sienkiewicz. Te rafinirano-bujne veselice na cesarskem dvoru, grozotno-lepi požar svetovnega mesta, odurno pobijanje kristjanov v cirkusu in umiranje na koleh — vse to nam ta orjaški film predvaja v strahotni prirodnosti. Včerajšnja posebna predstava v Beethovnovi dvorani, kjer je predsednik kinoindustrijeve g. Josip Somlo predvaja to vzorno delo rimske tvornice »Cines«, je napravila globok vtisk na poslušalce, med katerimi smo opazili nadvojvodo Leopolda Salvatorja, grofa Jana Wilczka, kneza Montenuovo, policijskega predsednika vit. Brzezowskega itd. — Tako je poročal dne 9. marca t. l. dunajski dnevnik »Die Zeit« o predstavljanju filma »Quo vadis?«, ki se od 22. do 28. aprila t. l. predvaja tudi v tukajšnjem kinematografu »Ideal« na Franc Joževa cesti.

Kinematograf Ideal. Samo še danes še se predvaja tri učinkovitosti: »Po zavzetju Odrina«, »Pogrebne slavnosti grškega kralja v Atenah« in pa krasna, kolorirana drama: »Polet za življenje«. Jutri velikanski zgodovinski film »Quo vadis« po svetovnem Sienkiewiczem romanu, ki je dosegel največji uspeh povsod, koder se je predvaja. Ta orjaški film se predvaja dve uri.

»Vse to ljubezen stri...« Včeraj popoldne je v praterju počakala pred vrtiljakom neka omožena ženska neko kuharico, ki ima baje z njenim možem ljubavne razmere, ter jo kremenito oklofutala, kar je privabilo k prizoru mnogo občinstva. Posredovala je policija.

Tatvina. Danes zjutraj okoli 3. ure se je neznan tat splazil v kuhinjo gostilničarja Jerneja Jeleniča na Stari poti št. 1 ter ukradel veliko kuhano šunko, s katero se bode lahko cel teden nastil.

Današnji list ima za cenjene naročnike prilogo kinematograf »Ideal« o filmu »Quo vadis«.

Narodna obramba.

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslal g. dr. Milan Gorišek, odvetnik pri Sv. Lenartu v Slov. goricah 10 kron, kot del zaslužka iz tožbe zoper nemški »Schulverein«. Pri poroki g. A. Arriglerja se je nabralo 15 K 36 v, in mesto venca na krsto g. Močnika, c. kr. gozdarja, je podaril g. A. Arrigler 5 K in g. I. Komel 2 K; vsoto je poslala gđ. Ljudmila Erjavec, družbina učiteljica v Krminu. Gospa Tilčka Stuhac v Cejovcu je poslala 5 K 60 v iz tužnega Korotana, zbrane v veseli družbi. G. Al. Baša je poslal 10 K, katere je daroval g. Lojze Hošbauer v Hrastniku pred odhodom na

nabor v veseli družbi svojih prijateljev. Vrli g. Hofbauer ne zamudi nobene prilike, da se ne bi spomnil C. M. družbe. G. F. Gregorič v Novi vasi je nakazal 10 K 30 v, dar vesele družbe pri g. Ivanu Modicu, Fara. V veseli družbi Novomeščanov je nabral g. Fr. Majzelj v Beli cerkvi 20 kron. Hivala.

»Jurjevanje« na ljubljanskem Gradu se vrši letos v nedeljo, 27. t. m. z običajno ljudsko veselico. C. M. podružnice šentjakobsko-trnovski in šentpeterski bodo, kakor čujemo, sodelovale tako požitnovalno in ljubezno, kakor pretekla leta.

Društvena naznanila.

Delavski štrajk in njegove posledice v gospodarskem življenju. N. S. Z. je priredila večerj dopolne v Narodnem domu predavanje pod tem naslovom. Predavanje je bilo dobro obiskano. Predaval je g. dr. Tone G o s a k, ki je žel za svoja dobra in temeljita izvajanja o tem aktualnem socialnem vprašanju obilo priznanja in zahvale. Natančneje o predavanju še poročamo.

Slov. pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« v Ljubljani vabi tem pritom vse cenjene podporme in izvršujoče članke ter članice na redni letni občni zbor, ki bo v petek, dne 25. t. m. ob 8. zvečer v društvenih prostorih Narodni dom I. nadst. desno. Dnevni red: 1. Poročilo predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Poročilo revizorjev. 5. Volitev. 6. Raznosterosti.

Bolniško in podporno društvo pomožnih in zasebnih uradnikov za Kranjsko ima v sredo, 30. aprila t. l. ob pol 8. zvečer v steklenem salonu hotela »Ilirija« svoj XXIV. redni občni zbor z običajnim dnevnim redom. Ker pride na tem občnem zboru v razpravo tudi prememba §§ 6. in 7. društvenih pravil, se gg. člani vabijo k polnoštevilni udeležbi.

Slovensko zidarsko in tesarsko društvo v Ljubljani naznanja tem pritom vsem cenjenim rednim in podpornim članom, da se vrši v nedeljo, dne 27. t. m. ob 9. dopoldne v društvenih prostorih na Sv. Petra cesti izredni občni zbor. Dnevni red: 1. Sprememba društvenih pravil, oz. naslova. 2. Slučajnosti.

Občni zbor Slov. planinskega društva. Osredni odbor S. P. D. ima v sredo, dne 30. aprila t. l. ob 8. zvečer v restavracijskih prostorih Narodnega doma v Ljubljani svoj redni občni zbor. Dnevni red obsega: Poročilo predsednika, tajnika, blagajnika in računskih pregledovalcev; volitev enega člana namestnika ter slučajnosti.

»Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb v sodnem okraju Višnja gora« ima 23. aprila ob 2. popoldne v sobi št. 6 c. kr. okrajne sodnije v Višnji gori svoj občni zbor.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Nepobošljiva sleparica. — 1000 kron za tabernakelj škofu. Terezija Martinčič, bivša delavka iz St. Ruperta, je trosila minulo jesen po Hradeckega vasi, kjer je stanovala, lažljivo govorico, da je zadela na srečko 90.000 K, katerih pa še ne more takoj dvigniti. Da pa mora vsled škofovega naročila takoj poplačati za neki tabernakelj 1000 K, katere si mora pa šele izposoditi. V Stanežičah, kjer je beračila, je našla svojega žrtev v osebi Katarine Zaletel. Ker je znala obdolženka tako prepričevalno govoriti in obenem pa ponudila za 1000 K posojila 2000 K vrnitve, se je na prigovarjanje svoje matere Marije Babnik, hči Katarina Zaletel vendarle odločila za to posojilo, katerega ji je izročila v tukajšnji frančiškanski cerkvi. — Obdolženka je ta denar potem lahko misljenjo razspala in njena žrtev je prišla kmalu do prepričanja, da jo je obdolženka osleparila. Obdolženka, ki dejanje priznava, je bila obsojena na 2 leti težke ječe.

Obsojen kaplan zaradi svinjaril v šoli. Pred okrožnim sodiščem v Gradcu je bil v soboto obsojen kaplan Alojzij Bauer v Gnasu, ker je uganjal različne svinjarije v šoli s šolskimi deklicami, na 6 mesecev težke ječe. Cela afera je provzročila med prebivalstvom veliko razburjenje in silno ogorčenje proti takim odgojiteljem šolske mladine.

Razne stvari.

* Bojkot nemškega blaga na Francoskem. Iz Karlsruhe poročajo: V različnih francoskih obmejnih krajih so nasvetovali raznim agentom nemških tvornic za ure, naj ne hodijo na Francosko prodajati svojih ur, ker je ljudstvo zahtevalo, naj francoske trvdke vržejo iz razložb nemške izdelke.

* Dijaški izgredi v Bolonji. Dijaški nemiri v Bolonji so se v petek ponovili. Kakih 2000 dijakov, katerim so se pridružili tudi drugi ljudje, je skušalo priti pred avstro-ogrski konzulat, kar pa je vojaštvo preprečilo. Kavalerija je izpraznila zvečer trg Viktorja Emanuela. Pri tem so padli štiri vojniki raz konj. Mnogo demonstrantov in dvanajst policistov je bilo ranjenih. Tudi v Padovi in Modeni so priredili dijaški demonstracije ter povzročili, da so zaprli vseučilišča.

* Tepeni nemški izzivači v Nancyju. Poročali smo že o teh nemških junakih, 6 po številu, ki so si drznili v Nancyju, na francoskem ozemlju, zabavljati proti armadi francoski in izzvižgati francosko predstavo. Ti ljudje, ki sedaj trobijo v svet po nemških rajhovskih in avstrijskih listih, da so zašli v gnezdo roparjev, in hočejo to aferico, ki se jim je pripetila, razvpiti kot vnebovpijoče grozodejstvo, ki prekaša grozodejstva, s katerimi polnijo odijozni nemški, pangermanski listi, svoja predala glede Grkov, Bolgarov in Črnogorcev, ki kar v svoji razgreti pangermanski so zaslužili res, da bi bili dobili to, fantaziji bliodijo. Pod prisego izjavljajo, da so bili neusmiljeno tepeni, letali so klobuki raz glav, in na njihovih barokah so se lomile palice in dežniki. Francoski čevlji so prišli v neljubo dotiko z njihovimi hlačami in pred francoskimi častniki so se morali visokorodni nemški izzivači vreči celo v prah, pokloniti in prositi odpuščanja. Res je, da bi bili to tudi doživeli, da niso prišli v roke tako kavalirskim in kulantnim ljudem, kot so ravno Francozi. — Francoske oblasti so uvedle na vsa ta sumničena preiskavo. Preiskava je sedaj končana. Pokazala je cel dogodek v pravi luči in vse nemške laži so ovržene. Nemški listi sami morajo sedaj pisati, da so staknili izzivači samo to, kar so zaslužili, in še to v prav mali izmeri. — Dokazano je, da ni bil udeležen pri eskortiranju nadležnežev na kolodvor niti eden francoski častnik, in da torej ni bilo Nemcem treba poklekovati pred francosko uniformo. Res je, da jih je razžaljeno občinstvo izgnalo iz lokala in jih obsodilo na sramotno pot na kolodvor, od koder so jih poslali Francozi nazaj v Metz. Toda dokazano je tudi, da niso Francozi dejansko napadli niti enega Nemca. Tudi v vlaku so jih pustili Francozi na miru in so se jim samo posmehovali, ko so gledali skozi okna kot razjarjene opice iz svoje gajbice. Res pa je, da je bilo navzočih nekaj dijakov, in da se bo uvedla proti njim preiskava, toda to je brezpomembno. Mlada kri se hitreje razburi, častno pa je kljub temu za nje, da so se držali v tistih dostojnih mejah, katere je natančno označila preiskava. Tako se Nemci iz Rajha v ti aferi, s katero so hoteli bog zna kaj doseči temeljito pogoreli in so poleg balkanskih blamaž, ki so jih doživeli bogatejši še za eno francosko blamažo.

z ozirom na splošno razpoloženje svojega ljudstva ne more ugoditi zahtevam, in da vztraja na tem, da dobi Črna gora Skader.

Bar, 21. aprila. Zadnji srbski batalion in zadnje srbske baterije so zapustile pozicije pred Skadrom ter so na poti proti Lešu. Črnogorci so takoj po odhodu Srbov zasedli njih pozicije tako, da je Skader zopet popolnoma obkrožen. Slovo od Srbov je bilo prisrčno. Grške transportne ladje so dobile nalogo, da naj zopet odpeljejo srbske čete iz Medove v Solun. To pot plovejo grške transportne ladje pod zaščito mednarodnega brodovja.

Dunaj, 21. aprila. Danes opoldne dospel vesti zatrjujejo, da je kralj Nikolaj odredil z današnjim dnevom nov silen bombardement na Skader. Vrhovni poveljnik general Martinović je povabil vse častnike, da naj odidejo v glavno taborišče in prisostujejo generalnemu naskoku na Skader, ki se bo sedaj pričel. Zanesljiva poročila pravijo, da ni res, da bi bili odšli izpred Skadra vsi Srbi, marveč so ostali močni srbski oddelki pred Skadrom in se bodo udeležili, preoblečeni v črnogorske uniforme, generalnega naskoka.

Pariz, 21. aprila. Iz Cetinja poročajo, da je črnogorski ministrski svet priporočal kralju, da naj se odpove prestolu. Kralj je to kategorično odklonil.

Port Said, 21. aprila. Grške vojni brodovje je dobilo povelje, da naj spremlja srbske in grške transporte iz Drača in iz Epira v Solun in druga pristanišča.

Belgrad, 21. aprila. Listi prinašajo uradno izjavo tiskovnega urada, ki dementira vesti, da bi se bila Črna gora uklonila zahtevam velesil, ter poudarja, da Črna gora brez Skadra živetl ne more.

Ultimatum Črni gori. Kotor, 21. aprila. Danes dopoldne je priplula semkaj avstrijska torpedovka »Möve« z francoskim častnikom na krovu. Častnik se je izkrcal ter takoj odpotoval na Cetinje. Častnik nosi sabo noto vrhovnega poveljnika mednarodnega brodovja pred Barom, admiralu Burnsyja, v kateri se v obliki ultimata zahteva, da Črna gora brez odlaganja odpokliče svojo vojsko izpred Skadra, sicer da bodo velesile zasedle črnogorsko ozemlje ob Skadru in Ulcinju ter Sv. Ivan Medovanski.

Sv. Ivan Medovanski, 21. aprila. Vse srbske čete so zapustile pozicije pred Skadrom ter se odpeljale na grških ladjah proti Solunu. Srbske topove bodo te dni vkrcali na grške transportne parnike.

London, 21. aprila. Iz Bara poročajo, da se je angleška torpedovka blokadnega brodovja ob črnogorski obali potopila. Podrobnosti niso znane.

Izpred Skadra.

Belgrad, 21. aprila. »Samouprava« piše, da so začele srbske čete zapuščati svoje pozicije pred Skadrom. Preliminarni mir.

Carigrad, 21. aprila. Turški odposlanci, ki so se udeležili mirovnih pogajanj pri Bulairju, so dospeli zopet v Carigrad. Vsled tega sklepajo, da bo v kratkem preliminarni mir tudi formalno sklenjen. Vesti, da se je to že zgodilo, se ne potrjujejo.

Kelmorajn, 21. aprila. »Kölnische Ztg.« poroča iz Sofije, da je bolgarski ministrski svet sklenil pod gotovimi pogoji na lastno pest podpisati po svojem generalu Savovu na bojišču preliminarni mir. Bolgarska bi bila k takemu postopanju primorana z ozirom na dogodke v Makedoniji.

Grška hoče izročiti vojne ujetnike. Carigrad, 21. aprila. Grška vlada je po nemškem veleposlanstvu ponudila Turčiji izmenjavo vojnih ujetnikov pod pogojem, da se isti ne udeležijo nadaljnjih vojnih operacij. Grška je pripravljena izkrcati prvi transport 7000 ujetnikov v Mersini, pod pogojem, da transporta turške vojnne ladje ne napadejo.

Turki v Epiru. Carigrad, 21. aprila. Avstrijski in italijanski veleposlanik sta priporočila velikemu vezirju, da naj Turčija pokliče ostanke armade pod Džavid pašo v Valoni, ker bo to mesto pripadalo Albaniji.

Odgovor Balkanske zveze na noto velesil. Sofija, 21. aprila. Redakcija odgovora zveze na zahteve velesil se je zakasnila zaradi nekaterih srbskih zahtev. Odgovor pa izide danes ali jutri.

Dve konferenci. Dunaj, 21. aprila. Oficijozno se konstatira: Danes bi se morali vršiti dve veleposlaniški konferenci v Londonu in v Petrogradu. Žal, da je izostal odgovor balkanskih držav na zadnjo noto velesil. Pridržki balkanskih držav se bodo najbrže tikali vojne odškodnine.

Bombardiranje Skačra se nadaljuje in general Martinović je odredil glavni naskok. — Črnogorci pripravljajo generalni naskok. Dunaj, 21. aprila. Vesti, da je kralj Nikolaj sprejel brezpogojno mirovne pogoje velesil, se ne potrjujejo. Nasprotno je poklical kralj Nikolaj zastopnike velesil k sebi in izjavil, da

Srbsko - bolgarski spor.

Dunaj, 21. aprila. »Wiener Allgemeine Zeitung« izve baje iz dobro podučene sofijske strani: Bolgarski poslanik v Parizu Stanciov je francoskemu zunanjemu ministru Pichonu obrazložil pritožbe Bolgarske proti Srbiji. Posebno slab vtisk je baje napravila izjava srbskega finančnega ministra, da bo Srbija demobilizirala šele ko bo zavzeti teritorij definitivno razdeljen. Najsibši vtisk pa je napravila izjava srbskega oficijalnega časopisja, da mora zahtevati Srbija revizijo zavezniške pogodbe. Bolgarska vztraja na tem, da se mora pogodba v polnem obsegu vzdržati.

London, 21. aprila. Tukajšnji vladni krogi presojajo situacijo vsled spora med Bolgarsko in Srbijo pesimistično. Govori se, da bo zahtevala Bolgarska po sklepu preliminarnega miru od Srbije, da odpokliče svoje vojaštvo iz onih makedonskih pokrajin, ki naj pripadejo po pogodbi Bolgarski in ki so jih sedaj Srbi zasedli. Gre pred vsem za Bitolj, Ohrid, Prilep, Stip in Veles.

Pariz, 21. aprila. Srbski poslanik Pavlovič je izjavil, da je prepričan, da bo prišlo do sporazuma med Srbijo in Bolgarsko. Če bi tak sporazum ne bil takoj mogoč, bo car razsolil.

London, 21. aprila. V informiranih krogih so mnenja, da se bo Pasiciu posrečilo obvladati situacijo. Če bi Srbija prelomila pogodbo z Bolgarsko, to še ne pomeni vojne, marveč bo Bolgarska poslala v Makedonijo svojo vojsko in vzela, kar ji gre. Srbom je potem na prosto voljo, kaj store.

London, 21. aprila. V Trakiji in Makedoniji že deluje grško-bolgarska komisija. Zdi se, da je Bolgarska pripravljena dati Grški odškodnino na severni obali Egejskega morja za primerne koncesije v Makedoniji. Za Bitolj se potegujejo Bolgari, Srbi in Grki.

Sofija, 21. aprila. Listi poročajo, da Srbi z vso naglico utrjujejo svoje pozicije pri Bitolju, Skoplju in Kumanovu. Te utrbe so baje naperjene proti Bolgarski. Z ozirom na to, da hočeta Srbija in Bolgarska vzdržati svoje vojski v vojnem stanju, dokler niso rešena vsa vprašanja glede Makedonije, je sklenil tudi bolgarski ministrski svet, da ostane v vojnem stanju tudi bolgarska, dokler ne bo rešen ves kompleks balkanskih vprašanj.

Skupni ministrski svet — odpoklicanje rezervistov.

Dunaj, 21. aprila. Danes opoldne se je sestel pod predsedstvom zunanjega ministra Berchtolda ministrski svet, katerega so se udeležili tudi skupni finančni minister Bilinski, vojni minister Krobotin in oba ministrska predsednika. Ministrski svet se je posvetoval o številu vojaških novincev in o razdelitvi na obe državni polovici. Ministrski svet je hotel tudi sklepati o odpustu rezervistov na južnih mejah monarhije. Z ozirom na zadnje vesti o zopetnem obstreljevanju Skadra pa ministrski svet ni več sklepal.

Dunaj, 21. aprila. Po oficijoznem poročilu današnji skupni ministrski svet ni imel oficijoznega značaja, marveč se je bavil samo z aktualnimi političnimi in trgovsko političnimi vprašanji.

Češke volilne reklamacije na Dunaju.

Praga, 21. aprila. Upravo sodišče je v zadevi čeških volilnih reklamacij na Dunaju razsodilo, da morajo volilne komisije na Dunaju sprejeti češke dokumente in priloge na znanje, da pa morajo biti pritožbe pisane v nemščini.

Denarna kriza na Češkem.

Praga, 21. aprila. Vsled zavlačevanja češko-nemških spravnih pogajanj je zmanjkalo češkemu deželnemu odboru denarja. »Samostatnost« piše, da se bo izplačalo višjim deželnim uradnikom s 1. majem ali 1. junijem samo 75% v gotovini, 25% pa v brezobrestnih blagajniških nakazilih.

Nov jezikovni ferman na Češkem.

Praga, 21. aprila. »Samostatnost« poroča: Poštno ravnatelstvo je izdalo v takozvanih normalijah sledečo odredbo: Po naročilu poštnega ravnateljstva z dne 28. marca t. l. se naroča uradnikom, da se morajo opravičbe v zadevah pisemske pošte in tozadevna pojasnila vršiti v nemškem jeziku. Do sedaj so to delali češki uradniki v češčini, nemški pa v nemščini. List zahteva, da store češki poslanci primerne korake.

Gališka volilna reforma.

Dunaj, 21. aprila. Kakor smo že poročali, namerava gališki namestnik grof Bobrznyski te dni demisionirati. Zadnje njegovo delo bo, da zaključni deželni zbor, razpustil ga bo že njegov naslednik. Grof Bobrznyski

se hoče nato zopet posvetiti parlamentarnemu delu.

Dunaj, 21. aprila. Gališki deželni zbor bo baje razpuščen 25. t. m. Če se bodo izvršile tudi izpremembe v osehah, ni gotovo, baje pa je gotovo, da bo dr. Bobrznyski vodil še nove volive med 12. in 15. majem.

Dunaj, 21. aprila. V političnih krogih zatrjujejo, da bo demisijski grof Bobrznyskega sprejeta še le, če se bodo ponesrečila pogajanja med vlado in gališkimi konservativnimi strankami. Gališki škofi imajo danes konferenco pri Stürgkhu, ki jim bo nasvetoval, da naj prekličejo svojo protinarodnostno izjavo. Vladni krogi upajo, da se bodo škofi udali, sicer groze poljske in rusinske stranke z najostrejšo obstrukcijo ne samo v Galiciji, marveč tudi državnem zboru.

Razmere na Ogrskem.

Dunaj, 21. aprila. Cesar je sprejel danes dopoldne ogrskega ministrskega predsednika Lukacsja v posebni dolgi avdijenci. Lukacs mu je poročal o politični situaciji na Ogrskem in cesar je odobril njegovo politiko. Ogrski državni zbor se zopet sestane 5. maja. Takrat se zopet konstituira. Baje na izrecno željo cesarja bo grof Tisza zopet izvoljen za zborničnega predsednika. Delegacijsko zasedanje se vrši na jesen na Dunaju. Vlada hoče ponuditi opoziciji primerno zastopstvo v predsedstvu. Gotovo pa je, da bo opozicija to odklonila.

Občinske volitve v Zagrebu.

Zagreb, 21. aprila. V III. volilnem razredu je bilo oddanih 1146 glasov. Dobili so kandidatje združene hrvaško-srbske koalicije in stranke prava: Rudolf Erben 1074 glasov, Josip Pompe 1069, Gijuro Šuntešić 1058, Josip Šineger 1053, Vaclav Wilder 1036, Josip Zöchček 1033 in Paja Gašparović 952 glasov. Kandidatje socialnodemokratske stranke so dobili 52 do 156 glasov.

Papež.

Rim, 21. aprila. Papež je toliko okrevljal, da se sploh ne bodo izdajali več oficijozni buletini.

Romunska zbornica.

Bukarešta, 21. aprila. Poljedelski minister je demisioniral, na njegovo mesto pride Konstantin Arion. Minister za javna dela zahteva kredit 405 milijonov za železnice.

Bivši minister Gradisteanu je interpeliral ministrskega predsednika, če dolgotrajnost petrogradske konference ni v škodo Romunski. Ministrski predsednik Majorescu je odgovoril, da je nasprotnega prepričanja.

Hancin.

Bukarešta, 21. aprila. Hancin, ki je streljal v zbornici, je bil izpuščen. Sodniško najbrže ne bodo postopali proti njemu, pač pa ga bodo najbrže izgnali. Deputacija makedonskih Romuncev je izjavila notranjemu ministru, da makedonski Romunci s čonom Hancinja niso v nobenem stiku. Novo francosko notranje posojilo.

Pariz, 21. aprila. V finančnih krogih so prepričani, da bo Francoska svoje finančne potrebe za tekoče leto v znesku podgrebe milijarde frankov pokrila z notranjim posojilom. Deficit za 1913 znaša 419 milijonov, za nova naročila vojnega materiala je treba 420 milijonov za zvišanje plač častnikom, mornariki min. zahteva 500 mil. za mornarico. Francoska vlada smatra finančno moč naroda tako visoko, da upa, da bo Francoska poleg tega še lahko posodila v inozemstvo denar.

Poslano.

Društvo zdravnikov kot organizacija zdravnikov na Kranjskem.

V zadnjem času se množe slučajji, da se v časnikih, da celo v posmrtnicah priobčujejo zahvale zdravnikom za uspešno in požrtovalno lečenje. Odbor društva zdravnikov je vsled tega primoran opozoriti, da so take javne zahvale po enodušnem naziranju vseh zdravniških organizacij stanu neprimerne. Ugledu zdravnikov nikakor ne koristijo, nasprotno mu morejo le škodovati, ker vzbujajo sum, kakor da bi se zdravniki skrivali za neko indirektno reklamo in se z njo identificirali. Če se je zdravnik z uspehom in požrtovalno posvetil svojemu bolniku, je storil le svojo dolžnost. Velemenjeno občinstvo torej prosimo, da v interesu ugleda zdravniškega stanu v bodoče opušča vsaktero javno zahvalo zdravnikom.

Za odbor društva zdravnikov:

Dr. Démetér Bleiweis-Trsteniški t. č. predsednik.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«

MARGARINA DOMINO

vedno sveža v zalogi pri:
Bratih Robè, Novo mesto

Lilijskomlečno milo s konjičkom

Bergmanna & Co., Dëčin n. L.

ostane prekoslej nedosežno po svojem učinku proti pegam, dalje neuprljivo za racionalno negovanje kože in lepote, kar potrjujejo vsak dan prihajajoča priznalna pisma. Dobiva se po 80 h po lekarnah, drogerijah, parfumerijskih trgovinah itd. Istotako se obnaša Bergmanna lilijna krema »Manera« čudovita za ohranitev nežnih damskih rok; v lončkih po 70 vinarjev povsod.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 21. aprila 1913.

Termin.				
1. pop. za maj 1913.	za 50 kg	10 83		
2. pop. za oktober 1913.	za 50 kg	10 93		
3. pop. za april 1913.	za 50 kg	11 68		
4. pop. za oktober 1913.	za 50 kg	9 60		
5. pop. za maj 1913.	za 50 kg	9 33		
6. pop. za maj 1913.	za 50 kg	9 86		
7. pop. za oktober 1913.	za 50 kg	8 52		
8. pop. za maj 1913.	za 50 kg	7 93		
9. pop. za julij 1913.	za 50 kg	8 14		

Meteorološko poročilo.

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
2. pop. 736.4	14.1	sr. jzah.	del. jasno	
9. zv. 735.0	9.3	sl. jzah.	jasno	
7. zj. 733.3	6.4	sl. svzh.	oblačno	
3. pop. 732.2	18.0	sr. jug	jasno	
9. zv. 733.7	10.1	sl. jzah.	del. oblak.	
7. zj. 737.1	9.5	sl. svzhod	oblačno	

Srednja predvečernja temperatura 9.5°, 10.4° in včerajšnja 11.5°, norm. 10.5°. Padavina v 24 urah 0.0 mm in 0.0 mm

Potri globoke žalosti, naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, bridko vst, da je naša iskrenoljubljena sestra, ozir vsakinja in teta, gospodična

Amalija pl. Donati učiteljica v Mokronogu

dne 20. aprila ob 1. uri popoldan, previdena s sv. zakramenti za umiritev, v 1. letu svoje starosti v sanatoriju na Elizabetni cesti izdala svojo blago dušo.
Pogreb drage pokojnice se bo vršil v torek, dne 22. aprila ob 5. uri popoldne iz mrtvašnice pri Sv. Krištofu na pokopališču k Sv. Križu. Sv. maše za dušnico se bodo davale v sredo, dne 23. aprila ob 9 uri v cerkvi Marijinega Oznanjenja v Ljubljani 1430

V Ljubljani, dne 20. aprila 1913.
Adolf pl. Donati, hranilnični uradnik v p. brat. — Ludovika Tschretnik roj. pl. Donati, sestra. — Gabrijele pl. Donati roj. Mederer pl. Wuthwehr, svakinja. — Viktor Tschretnik, uradnik drž. železnice, svak. — Marta, Vinko, Anica in Ferdinand, nečakinje in nečak.

Zahvala.

Rodbini dr. Maroltova in Župnikova se iskreno zahvaljujeta za izraženo sočutje ob izgubi dobre mamice, gospe

Marije Petrič

za častno spremstvo k zadnjemu počitku, za darovane cvetke, kakor tudi gospodom pevcem za gljilive nagrobnice.

Verd, dne 20. aprila 1913.

Kupim majhno hišo

(kajžo) z malo vrta, blizu farne cerkve in želez. postaje, kupnina do 2000 kron. Vzajem tudi trajno v najem. Dopisi pod: **Josip Rant**, Ljubljana, pošto ležeče. 1346

Odda se lepo

zračno stanovanje

obstoječe iz 3 sob, solnčnate verande, del vrta ter druge pritlikline **takoj ali pozneje**. Vpraša se **Poljanska cesta**, vila Bergmann. Priporočljivo je strankam, katere si želijo izven sredine mesta ter na svežem zraku. 1425

Specialna modna in športna trgovina za gospode in dečke

J. Kette

Ljubljana, Franca Jožefa cesta 3.

Več srednjih stanovanj

se odda za avgustov termin. Več se poizve na Slovenskem trgu, štov. 8., II. nadstropje, desno.

Kavarna vso noč odprta

LEON

Gostilna Florijanska ulica št. 6.

Kdor potuje v Primorje, naj obiše

Hotel Bristol, Reka

80 moderno urejenih sob, električna luč, lift, kopeli, kavarna, restavracija z izvrstno kuhinjo. Zmerne cene. **Edini slovenski hotel na Reki.** Spoštovanjem **Pero Trpinac.**

N. F. Schaffer

nadzornik c. kr. državne železnice v Beljaku prosi, da se mu doloži 11 škatelj tako izborno učinkujočih 4544

Salmi jakovih pastilij

(kašelj lajšajočih, slez razkrajajočih) **lekarnja PICCOLI v Ljubljani**, c. in kr. dvornega založnika, papeževnega dvornega založnika. Ena škatljica 20 v, 11 škatljic 2 K. Naročila po povzetju.

„Zdravnik žetodca“ je najboljši liker za žetodec.

„Zdravnik žetodca“ je najboljši liker za žetodec.

Sprejmeta se dva mizarska vajenca

Naslov na upravništvo »Slov. Naroda« 1420

Za zobotehnični atelje se išče

stanovanje

v I. nadstropju v sredini mesta, obstoječe iz 4 svetlih sob, kuhinje in prostora za služkinjo, **za avgust**. Ponudbe pod šifro „Zobotehnik“ na upravništvo »Slovenskega Naroda«.

Sladni čaj znamka „Sladin“

Kri! 50 % prihranka tudi na mleku in sladkorju in okusen zajtrk, južno dosežejo oni, ki namesto kave, čaja, kakao, sladne kave, pijejo **sladni čaj**. Ako se ga uporablja pri dojenčkih namesto moke za otroke, so otroške bolezni manj nevarne. — Je za polovico cenejši. Dr. pl. Trnkóczyjev sladni čaj ima ime Sladin in je vedno bolj priljubljen. Povsod 1/4kg zavoj 60 vin. Tudi pri trgovcih. Po pošti pošlje najmanj 5 zavojev lekarnar Trnkóczy v Ljubljani. Ta lekarnar je svojih 8 otrok zredil s sladnim čajem. Glavne zaloge na Dunaju: lekarnar Trnkóczy; Schönbrunnerstrasse št. 109, Josefstädterstrasse št. 25, Radetzkyplatz št. 4. V Gradcu: Sackstrasse št. 4. Priporočljiv zlasti za one, ki se čutijo bolne in slabe. Za resničnost tega naznanila jamči 5 tukaj navedenih trdk Trnkóczyjevih, istotako ugodne sodbe zaupanja vrednih oseb.

E 22/13/10.

Dražbeni oklic.

Po zahtevanju g. Josipa Seidla v Spodnji Šiški, zastopanega po gosp. odvjetniku dr. M. Pircu v Ljubljani bo

dne 16. in 17. majnika 1913

vsak dan dopoldne ob 8. uri na **Veliki Loki** in v okolici na licu mesta parcel

dražba zemljišč

vl. št. 21 in 212 kat. obč. Velika Loka, to je hiše št. 34 na Veliki Loki z obč. znano gostilno ne daleč od kolodvora z gospodarskimi poslopji z zemljiškimi parcelami in s pritlikino vred, ki sestoji iz pohištva in nekaj gosp. orodja. Nepremičninama, ki ju je prodati na dražbi, je določena vrednost na 60.471 K 04 h, pritlikini na 802 K 04 h.

Najmanjši ponudek znaša 40.994 K to je nekaj malega več nego 2/3 cenilne vrednosti; pod tem zneskom se ne prodaja.

C. kr. okr. sodnija Trebnje, odd. II., dne 6. aprila 1913.

Naznanilo prodaje.

Podpisani upravitelj konkurznega sklada Ignaca Firm, bivšega trgovca v Št. Jurju ob Taboru, naznanja, da se bode vršila

dne 28. aprila t. l. ob 10. dop. v Kaplji pri Vranskem počenši, prodaja v konkurzni sklad spadajočega

manufakturnega in špecerijskega blaga

ki se nahaja v bivših prodajalnah v Kaplji in v Št. Jurju ob Taboru.

Blago se bode prodalo, in sicer zaloga v Kaplji zase v celoti, zaloga v Št. Jurju ob Taboru pa tudi zase v celoti, kakor leži in stoji, brez jamstva konkurznega sklada za kakovost in količino blaga, ponudbenim potom najboljšemu ponudniku.

Ustmene ponudbe sprejemal bode navedeni dan oskrbnik konkurzn. sklada. Vsaj eno tretjino kupne cene mora kupec plačati takoj, ko se mu naznani, da je njegova ponudba sprejeta, ostanek kupnine pa se ima plačati nejdalje do 3. maja 1913, do katerega dne mora kupec tudi blago prevzeti. Ako ne plača kupec pravočasno ostale kupnine, zapade v prid konkurznega sklada od kupca že plačani delež kupnine.

Blago, ki se nahaja v bivši prodajalni v Kaplji, je cenjeno na K 4864-97, blago pa, ki se nahaja v bivši prodajalni v Št. Jurju ob Taboru na K 930-80.

Inventurni in cenilni zapisnik v prepisu je na vpogled pri upravitelju konkurznega sklada, kateri slednji daje vsa natančnejša pojasnila prej, kot tudi na dan prodaje.

Vransko, dne 16. aprila 1913.

Mihael Jezovšek,

c. kr. notar kot upravitelj konkurznega sklada.

1401

ING. UHLIR

LJUBLJANA

:: TEHNIČNI BIRO IN STAVBNO PODJETJE ::

Centrala: Ljubljana, Resljeva cesta št. 26 (poleg plinarne). — Podružnice: Gorica, Trst, Zagreb.

Beton * železobeton	Strokovna izvršitev	Vodovodi * električne centrale * turbine * mlini * žage	moderne apnenice.
* mostovi * stropi * dvorane * zazidki	vseh vrst načrtov * prevzetje zgradb *	***	***
**** turbin. ****	: tehnična mnenja.	***	Obisk strokovnih inženirjev na željo.

Nizke cene!

Novosti sukna za moške in modnega blaga za ženske obleke!

Zahtevajte vzorce!

LENASI & GERKMAN.

Ljubljana,
Stritarjeva ulica 4

Vsotveč zavazan

Stanovanje

s štirimi sobami, kopalno sobo, sobo
za služkinje, 983se odda za majev termin.
Elizabetna cesta številka 5.

Dve ali tri elegantne in svetle

mesečne sobe

brez kuhinje, primerne za pisarne ali
stanovanje, 1381

se takoj oddajo.

Naslov pove upravnništvo »Sl. Narod«.

Krasne moderne kostume, obleke, moderne
jope, plašče, vrhnja krila, raznovrstne bluze,
otroške obleke, bele obleke za birmance —
v največji izbiri in dobrega okusa priporoča

Modna trgovina P. Magdič
Ljubljana, nasproti glavne pošte.

1226

Mirna stalna stranka (3 osebe) išče
solnčnato, lično 1382

stanovanje

s 3 sobami, izven mesta v kaki vili
ali majhni hiši za novembrov termin,
Naslov pove upravnništvo »Sl. Narod«.

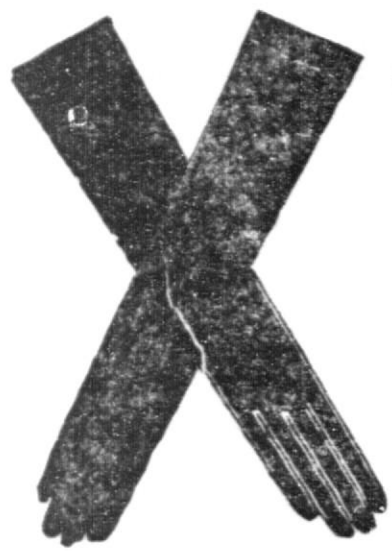
Trgovski vajenec

iz poštene rodbine 1392

se takoj sprejme.

Prednost imajo tisti, kateri so dovtčili
nekaj razredov srednje ali meščanske šole.

Franc Lapajne, Idrija.

Najfinejše rokavice

pravi francoski parfumi

in vsi v to stroko spadajoči predmeti v najfinejši kakovosti.

Za obila naročila se priporoča 930

Otilija Bračko

Ljubljana, Dunajska cesta 12, v Mathianovi hiši.

Radi prevelike zaloge blaga 20% popusta
na vse pomladne najnovejše ženske kostume, krila, bluze
kakor tudi obleke in površnike za gospode in dečke
najmodernejšega kroja. — Postrežba točna in solidna.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg 5.

Priporoča se

ANTON ŠARC

trgovina s perilom, pralnica in likalnica

Ljubljana, Selenburgova ulica 5.

874

Naznanilo in

priporočilo.

Podpisana cenj. odje-
malcem drož iz tovarne
Jos. Košmerl vljudno
naznanjam, da niso resnične
vesti, da bi bilo podjetje po
smrti mojega soproga pro-
dano komurkoli. Podjetje
ostane dalje last dedičev
A. Košmerla, t. j. last moja
in mojega sina ter je bom
pod dosedanjo firmo vo-
dila dalje.

Veseloštevane doseda-
nje gg. odjemalce zagotav-
ljam, da bom poznavajoč
iz večletnih izkustev pravi
način izbornega izdelovanja
drož, vestno skrbela, da
dobe v resnici le najboljše
blago in da podjetje v polni
meri ohrani njihovo naklo-
njenost ter si z vestnim in
točnim poslovanjem pridobi
še nove odjemalce. 1403

Vljudno se priporoča-
joč za nova naročila, beleži
z najodličnejšim spoštovanjem
za tovarno drož Jos. Košmerl
Ljubljana, Franciškanska ulica 6,
Matinka Košmerl, roj. Mulej

Prava in nepravna ljubezen.

Povest. — Spisal Blaž Pohlin.

Cena broš. 1 K 60 vin., vez. 2 K
50 vin., s pošto 20 vinarjev več.

:: Opatov praporščak. ::

Zgodovinska povest. Spisal Iv. Remec.

Cena broš. 1 K 80 vin., vez. 2 K
70 vin., s pošto 20 vinarjev več.

Ti najnovejši zabavni in veseli knjigi priporoča najtopleje
Narodna knjigarna v Ljubljani.

Žalni klobuki vedno v zalogi. — Popravila se sprejemajo in točno izvršujejo.

Priporoča se solidna trrdka modni salon

damskih in otroških slavnikov v najnovejših
oblikah, vseh vrst in raznih športnih čepic.

Marija Götzl Ljubljana,

Zidovska ulica številka 8.

Zunanja naročila se razpošiljajo z obratno pošto.

Kolesarji!

Ako si hočete prihraniti znatnih nepotrebnih izdatkov, tedaj ne
kupite in ne naročite nikjer koles ali kolesarskih potrebščin,
» dokler ne poznate naših cen za leto 1913. »

Najboljši in najcenejši nakup
pri trrdki

Karel Čamernik & Ko.

Ljubljana, Dunajska cesta številka 9-12,

špecialna trgovina s kolesi, motorji, avtomobili in po-
sameznimi deli. — Mehanična delavnica in garaža.

Jadranska banka filijalka v Ljubljani

Centrala v Trstu. Filijalke v Dubrovniku, Kotoru, Metkoviću, Opatiji, Splitu, Šibeniku, Zadru.

:: Zivahna zveza z Ameriko. ::

Delniška glavnica K 8,000.000.

Nakazila v Ameriko in akreditivi.

Kupuje in prodaja vrednostne papirje
(rente, zastavna pisma, delnice, srečke
itd.) — Valute in devize. — Promese
k vsem žrebanjem.

Sprejema vloge na hranilne knjižice
ter na žiro in tekoči račun. 373

Obrestovanje od dne vložitve do dne dviga.
Rentni davek plača banka iz svojega.

Eskomptira: menice, devize in fakture.
— Zavarovanje vredn. papirjev proti
kurzni izgubi. — Revizija žrebanja
srečk brezplačno. — Rembours-krediti.
— Borzna naročila. — Inkaso.